

İçindekiler

Düşünce

- 3 Li-derkenar: *İlişkinizi Kesin: Kilise Disiplini Ruhsallaştırılmış Küskünlük mü?*
CHUCK FAROE
- 5 Akıllı Tasarım (2. Bölüm)
BURÇİN TIKIROĞLU

Kitap

- 10 Kutsal Ruh'la Dolu Bireyin Sıfatları
J.M. DIENER
- 16 Yeni Antlaşma'nın Yorumlanmasında Tarihi ve Edebi Bağlamın Rolü
KEN WIEST

Hizmet

- 19 Zayıflar ve İsa Mesih
NOYAN ÖÇAL
- 25 Genç Hizmetkârlara Tavsiye
WARREN WIERSBE

Kaynak

- 28 Kutsal Kitap'a Dayalı Vaaz Vermenin Yedi Ana Unsuru
TRENT SENSKE VE BOB THUNE

Giriş

Künye

e-manet

Dergi Sahibi

Anadolu Hristiyan Topluluğu Derneği

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Muammer KARAKAYA

Üslupçu

Neslihan ORANCI

Tasarım

Aslan TANRIVERDİ

Dizgi ve Dağıtım

Joshua M. WIBBERLEY

Son Kontrol

Steven K. Mittwede

Yazı Kurulu

Joshua M. WIBBERLEY

Sarah WIBBERLEY

Ken WIEST

Rhonda WIEST

Yazışma adresi

AHT

Cumhuriyet Mah. Millet Cad.

Ünlü Apt. 39/11

Melikgazi

38110 KAYSERİ, TÜRKİYE

İnternet

<https://www.e-manetdergi.org>

e-Posta

iletisim@e-manetdergi.org

Hakkımızda

e-manet Türkiye’de hazırlanarak Türk kilise önderlerine ücretsiz olarak gönderilen üç aylık e-posta Kutsal Kitap ve tanrıbilim dergisidir.

e-manet, 2. Timoteos 2:2’deki sürecin gerçekleşmesine araç olmayı amaçlamaktadır. Yarının önderlerini donatacak olan bugünkü Türk kilise önderlerinin donatılmasına katkıda bulunmak istiyoruz.

Bu derginin iki ana hedefi vardır: olgunlaşma ve hizmet.

Dergide benimsenen iki temel değer vardır: üstün nitelikli içerik ve okuyucuların yararı.

Kilise önderlerinin eleştirel düşünme, düşüncelerini net bir biçimde belirtme ve farklı görüşleri sevgiyle hoş görmenin yanı sıra, Kutsal Yazılar’a göre değerlendirme kapasitelerini geliştirmeleri can alıcı önem taşır. Bu derginin böyle bir gelişim sürecine yarayacak yapıcı bir ortam sağlayacağını umuyoruz.

e-manet’in yararlı olması için tepkilerinizi, isteklerinizi ve eleştirilerinizi bildirmeniz gerekecektir. Bunları yazikurulu@e-manetdergi.org adresine veya [Facebook](#)’taki [okuyucu grubumuz aracılığıyla](#) iletebilirsiniz.

Çevirmeni belirlenmemiş makaleler Türkçe olarak yazılmıştır.

e-manet’in tüm sayılarını <http://www.e-manetdergi.org> adresli web sitemizden indirebilirsiniz. Ayrıca dergimizde yayınlanan tüm makaleleri interaktif bir dizinde bulabilirsiniz.

Telif Hakları

e-manet’te yayımlanan makalelerin ve karikatürlerin telif hakları, yazarlarına veya onları ilk yayımlayan kurum veya yayınevine aittir. Mesih imanlıları olarak telif hakları yasasını ihlâl etmek istemeyiz. **e-manet** kurulunun aldığı yayın izinleri, makalelerin ve karikatürlerin başka yerlerde (web siteleri dahil), yayımlanmasını kapsamayabilir. İzin nereden alınması gerektiğini öğrenmek için bize yazikurulu@e-manetdergi.org e-posta adresinden ulaşabilirsiniz.

Li-derkenar

İlişkinizi Kesin: Kilise Disiplini Ruhsallaştırılmış Küskünlük mü?

▼ *Chuck Faroe*

Derler ki, bir toplumda ne önemliyse oranın dilinde o konuyu anlatan söz dağarcığı geniş olur. Eskimoların karı anlatan 50 kelimesi varmış. Arapçada develeri anlatan 100 kelime varmış. Ne hikmetse, benim memleketim olan Amerika'da, francala eklemekle yapılan tek çeşit sandviç için 13 ayrı kelime var!

Türkiye'ye gelince, ilişkilerle ilgili sözleri toplamaya çalışsak, kalınca bir lügat oluştururuz sanırım. Türkçe öğrenmeye çalışırken, niye yalan söyleyeyim, akrabalık terminolojisini pek sökemedim: dayı, amca, teyze, hala, yenge, enişte, dünür, baldız, görümce, elti, kayın vs.!

Türkçede "ş" harfi ayrıcalıklıdır, çünkü kelimeleri ilişkiyel yapar: Haberleşmek, konuşmak, buluşmak, görüşmek, tartışmak, barışmak, savaştık, vedalaştık vs. Ne yazık ki, ilişkiyel önemli olduğu kadar sorunlu olabiliyor ve bunu dile getirmek için kullandığımız terimlerimiz de az değil: Bozlaşmak, darılmak, alınmak, çekememek, küsmek, ilişki kesmek, arası açılmak, anlaşmazlık, geçimsizlik, kırgınlık, küskünlük vs.

"Amaç, günah işleyen kardeşi kazanmaktır."

Toplumsal nabzı yoklamak için bazen İnternet'teki *ekşisözlük* sitesine başvururum. Son baktığımda, *ekşisözlük*'te 2002'den başlayarak bugünlere dek eklenmeye devam eden "özel hayattan insan silmek" deyimini işleyen 205 web sayfası vardı! Bu madde bu kaynağın herhalde en eski ve en zengin maddelerinden biridir. Sonuç olarak, ilişkileri bitirmek, yüreklerimizi iyice meşgul eden bir konudur.

Bir zamanlar disiplin altına alınarak kiliseden uzaklaştırılan bir kişinin Hristiyan olmayan akrabası bu durumu anlatmak üzere (mealen) şöyle demişti: "Beğenilmeyen şeyler yaptığı için kilisedeki insanlar ona küs oldular."

Bizim inancımızda küsmek var mı?

Pavlus, Selanik kilisesine, kendilerine gönderdiği mektupta sözlerine uymayan kişiler hakkında şu talimatta bulundu: "İlişkinizi kesin." O zaman elçi Pavlus burada, "Yanlış şeyleri yapan kardeşlere küsmek serbest" mi demiş oldu? Aslında, bunun cevabı "hayır". Bu buyruk, bağlamı içinde şöyledir: "Eğer bu mektuptaki sözlerimize uymayan olursa onu mimleyin. Yaptıklarından utanması için onunla ilişkinizi kesin. Yine de onu düşman saymayın, bir kardeş olarak uyarın" (2Se. 3:14-14).

Bu anlamda ilişki kesmek yapıcı bir davranıştır. Amaç, günah işleyen kardeşi kazanmaktır. Böylece bu uygulama düşmanlık içermez, kardeşlik sevgisinin prensipli bir yansımasıdır. Böyle bir uygulama her zaman işe yaramayabilir ama gerektiren şartlar altında uygulanması gerekir.

Sürüyü zarardan korumak lâzım. Dışardaki insanlar karşısında Rab ve ev halkının iyi tanıklığını korumak lâzım. Günah işleyen kardeşi görmezden gelmemek de lâzım. Çünkü kilisede her şey serbest değil.

Evet, kilisede her şey serbest değil. Disiplin adına ruhsallaştırılmış küskünlük de serbest değil! İmanlı olduğumuz halde, yüreklerimizin dünyada aşına olduğu alınmak, bozuşmak, küsmek refleksi herhangi bir anda nüksedebilir.

Buna izin vermemeliyiz. Çünkü bizim inancımızda küsmek yok! ❗

“Phillips Brooks bunu en iyi şekilde ifade etmiştir: “Vaaz vermek, Tanrı’nın sağladığı gerçeği insan kişiliğiyle aktarmaktır.” Tanrı’nın sağladığı gerçek asla değişmez, insan kişiliği daima değişir ve mesajı yeni ve eşsiz kılan da budur. İki vaiz aynı mesajı vaaz edemez, çünkü iki vaiz asla aynı kişi olamaz. Hatta aynı vaiz bile eğer yaşıyorsa ve gelişiyorsa aynı mesajı iki kez vaaz edemez. İnsan kişiliği vaaz hizmetinin hayati bir parçasıdır.

“Son zamanlarda, Tanrı’nın Sözü’nün iletilmesini tanımlamak üzere Yeni Antlaşma’da kullanılan bütün Grekçe fiiller üzerinde yoğun bir çalışma yaptım. En önemli üç kelimenin şunlar olduğunu gördüm: euangelizomai, “iyi haberi anlatmak”; kerusso, “bir ulak gibi duyurmak”; ve martureo, “tanıklık etmek.” Bu üçü de kürsü hizmetimizde önemlidir. İyi Haberi bir kraliyet ulaşı yetkisiyle veriyoruz ama mesaj hayatlarımızın bir parçasıdır. Yalnızca kendisine verileni haykıran bir ulağın aksine, bizim için kişisel ve gerçek bir şeyi paylaşıyoruz. Haberci mesajın bir parçasıdır, çünkü haberci bir tanıktır.

“Tanrı, mesajı hazırlayana hazırlar...

“...Tekerlekli sandalyedeki pastör platformun ortasına ilerledi ve hizmeti hakkında kısa bir tanıklıkta bulundu. Daha sonra sade bir müzik eşliğinde, “Hiç Kimse Beni İsa Gibi Kayırmadı”yı söyledi. Etkisi herkesi boğudu. Adam bir ezgi söylemiyordu sanki, Tanrı’dan bir Söz iletme hizmetinde bulunuyordu. Ama hizmet etmek için bedel ödemişti. Çektiği acılar mesajın bir parçası olmuştu.

“Biz vaizlerin yaşadığı deneyimler, tesadüf değildir, atamalarıdır. Çalışmalarımızı bölmez, çalışmalarımızın esas birer parçasıdır. Kimliklerimiz, fiziksel donanımlarımız ve hatta engellerimiz bile Tanrı’nın bizden sahip olmamızı istediği türden bir hizmetin parçalarıdır. O bizim ulaklar olmamız kadar tanıklar da olmamızı ister.”

Warren Wiersbe

“Your Preaching is Unique”, *Christianity Today* (01.07.1981) < <https://www.christianitytoday.com/pastors/1981/summer/warren-wiersbe-preaching-temptations.html> > (24.11.2019 tarihinde erişildi), Çev. Y.M.

Akıllı Tasarım

(2. Bölüm)

■ *Burçin Tıkıroğlu*

Giriş

Yazının ilk bölümünde Akıllı Tasarımı destekleyen kozmolojik kanıtları özetledik. Bu bölümde gözlerimizi yıldızlardan indirip mikroskobik düzeydeki bazı kanıtlara bakacağız.

Bütün bilim dallarında olduğu gibi biyoloji biliminde de son yüzyılda inanılmaz ilerlemeler kaydedildi. Bugün sıradan bir insan bile 20. yüzyılın başında yaşayan bir bilim insanının sahip olmadığı verilere kolayca ulaşabiliyor. Darwin evrim teorisini 1859 yılında ortaya attı. Bu yıllarda, yaşamın temel taşı olan hücrelerin birbirine tutunan ya da birbirinden ayrılan basit birer mikroskobik jöle topağından ibaret olduğu düşünülüyordu.¹ Artık biliyoruz ki tüm canlıların yapı taşı olan hücreler, basit birer jöle damlasından çok daha fazlası. Her hücre adeta moleküler makine üreten birer fabrika gibi.

Darwinci Evrim Teorisi

Bu makinelere bakmadan önce Darwinci evrim teorisinin ne olduğunu hatırlayalım. Darwin 1859 yılında *Türlerin Kökeni* adlı kitabını yayınladığında o güne kadar hiç kimsenin yapamadığını yapmış oldu. Yaşamın çeşitliliğini, hiçbir dış etki olmaksızın sadece ve sadece tesadüfen gelişen doğal bir süreçle açıkladı. Amaçsız ve tamamen tesadüf eseri gelişen bu süreç, doğal seçilim ve rastgele değişim mekanizmalarına dayanıyordu.²

“Her hücre adeta moleküler makine üreten birer fabrika gibi.”

İndirgenemez Karmaşıklık

Bu yazıda biyolojik yapılardaki “İndirgenemez Karmaşıklık” olarak bilinen ilkeyi anlamaya çalışacağız. Bu ilkeye göre, belirli biyolojik yapılar sadece oldukları haliyle yararlıdır. Parçaları çıkarılmaya başlandığı takdirde söz konusu biyolojik yapı canlı organizma için yararsız hale gelmeye başlar.³ Yeterince parça çıkarıldığında yapı işlevsiz hale gelir. O halde biyolojik yapının canlı organizma için yararlı olabilmesi (ve böylece bir evrimsel üstünlük sağlayabilmesi) için daha ilk ortaya çıktığı anda mükemmel işlevselliğe sahip olması gerekir. Bu yüzden canlılardaki çeşitlilik Darwincilerin iddia ettiği gibi uzun süre birbirini takip eden küçük değişimlerle meydana gelmiş olamaz.⁴

Tıpkı günlük yaşamda kullandığımız makineler gibi, hücre düzeyindeki biyolojik makinelerin de işlevini yerine getirebilmesi için her parçasının mevcut olması gerekir. Michael Behe bunu açıklamak için çok basit bir mekanizma olan fare kapanı örneğini verir.⁵ Tasarladığı basit fare kapanı yay, metal ağırlık, tahta platform gibi beş temel parçadan oluşur.⁶ Bu parçalardan herhangi biri eksik olduğunda kapan işe yaramaz hale gelir. Hiç kimse fare kapanı yapmaya önce sadece yere bir tahta platform koyup bununla kaç tane fare yakalayacağını test ederek

başlamaz. Yerde duran bir tahta parçası her defasında "sıfır" fare yakalayacaktır. Bu platforma bir yay ekleyebilirsiniz. Bu mekanizma da yine her defasında "sıfır" fare yakalayacaktır. Yerde duran tahta parçası üzerine yay iliştirilmiş olduğu halde işe *yaramamaya* devam edecektir. Bu fare kapanı ancak bir tasarımcının aklında plan yaparak gereken beş parçayı aynı anda bir araya getirmesiyle fare yakalama işlevini yerine getirebilir. Kapanı daha karmaşık hale getirebilirsiniz ama bundan daha sade hale getirirseniz işlevini yitirerek çalışmaz hale gelir. Bu "İndirgenemez Karmaşıklık" ilkesidir.

İndirgenemez İşlevsellik

William Dembski herhangi bir düzeneğin işe yarar olabilmesi için "minimum işlevselliğe" sahip olması gerektiğini söyler.⁷ Buna "İndirgenemez İşlevsellik" ilkesi diyelim. Buna göre bir

"İndirgenemez İşlevsellik ilkesine göre bir düzeneğin kullanışlı olabilmesi için gerçekten işe yarıyor olması gerekir."

düzeneğin sadece bütün parçalarının tam olması yetmez. Hatta çalışıyor durumda olması da yeterli değildir. Bir düzeneğin kullanışlı olabilmesi için gerçekten işe yarıyor olması gerekir.

Bir sandalınız olduğunu hayal edin. Kürek çekmek istemediğiniz için sandalınıza bir motor monte etmek istiyorsunuz. Motoru kendim yapabilirim diye düşünerek bir araştırma yaptıktan sonra gerekli tüm malzemeleri alıyorsunuz. Birkaç ay

sonra motorunuz ilk deneme için hazır. Gerekli bütün parçaları bir araya getirdiğiniz için çalışacağına eminsiniz. Ve motor gerçekten çalışıyor, hatta gerçekten pervaneyi döndürmeye başlıyor. Ama tek sorun bu pervanenin saatte sadece bir tur dönecek hızda çalışıyor olması. Herhalde motorunuzu bu haliyle sandalınıza yerleştirip balığa çıkmazdınız. Bu makine çalışıyor olsa da, yeterince verimli olmadığı için, aslında işlevsizdir. Bu kadar yavaş dönen bir pervane kimsenin işine yaramaz.

O halde, biyolojik aygıtlar da dahil olmak üzere, herhangi bir düzeneğin kullanışlı olabilmesi için;

- tüm parçalarının eksiksiz olarak aynı anda mevcut olması,
- bu parçaların birlikte çalışarak bir işlevi tam olarak yerine getirmesi gerekir.

Biyolojik Makineler

Darwin Türlerin Kökeni adlı kitabında, "herhangi bir karmaşık (kompleks) organın çok sayıda, birbirini takip eden küçük değişimlerin sonucunda oluşamayacağı ortaya çıkarsa teorim çöker" diye yazmıştı.⁸ Şimdi biyoloji dünyasında örneklere bakarak, biyolojik makinelerin milyonlarca yıl süren rastgele bir evrim süreciyle meydana gelmesinin akla ne kadar yatkın olup olmadığına bakabiliriz.

Kamçılı Bakteriler

Biyoloji dünyasında bakacağımız ilk örnek kamçılı bakteriler. Kamçılı bakteriler tek hücreli canlılardır. Sahip oldukları kamçı adı verilen bir ya da birden çok uzantı sayesinde hızla hareket edebilirler.

Bu kamçı her gün kullandığımız mekanik motorlara benzer bir mekanizma sayesinde dönerek bakterinin kolayca ileri geri, sağa sola hareket etmesine olanak verir.⁹ Kamçı kendi etrafında dönerek tek hücreli bakteriye sıvı içinde itiş kuvveti sağlar. Flagellin adı verilen proteinlerden oluşan bu kamçı, kanca işlevi gören başka proteinler tarafından çevirme miline bağlanır. Çevirme mili de döndürme motoruna bağlıdır. Döndürme motoru yakıt olarak bakterinin dışından içine ilerleyen asit akışını kullanır¹⁰. Bu tam olarak bir pervaneyi döndüren motoru tasvir etse de, bizim betimlememiz mekanizmanın hakkını vermekten uzaktır. Gözünüzde biraz daha iyi canlandırabilmek için dipnottaki linkten ilgili videoyu izleyebilirsiniz.¹¹

Darwinci evrim teorisine göre bu bakterilerin kamçı mekanizması milyonlarca yıl içinde adım adım, tesadüf eseri bir araya gelerek oluşmuştur. Kuşkusuz bu organ, yazının başında örnek olarak verdiğimiz fare kapanından çok daha karmaşık bir düzenektir. Ama tıpkı Behe'nin fare kapanının beş ögesinin aynı anda bir araya gelmediği sürece işlevsiz olması gibi, kamçı organının da bakteriyi hareket ettirme işlevini yerine getirebilmesi için ilk ortaya çıktığı andan itibaren tüm parçalarının eksiksiz olarak bir arada olması gerekir. Bir fare kapanının tabanı sadece yerde duran bir tahta parçasıdır; kamçı organı da diğer parçaları olmadan sadece işe yaramaz bir ağırlıktır.

Darwinci evrim teorisine göre bir mutasyon canlıya kalıtım yönünden üstünlük sağladığı sürece korunur. O halde bu teoriyi savunan bilim insanlarının şu soruları yanıtlaması gerekir: Eğer kamçı organı yavaş yavaş, tesadüf eseri ortaya çıkan mutasyonlar sonucu zamanla

“Göz gibi ... (mükemmel bir organın) ... doğal seçim sonucu ortaya çıkabileceğini söylemenin büyük bir saçmalık olduğunu rahatlıkla itiraf ediyorum.”

meydana gelmişse, önce hangi parçası (hangi mutasyon) tesadüf eseri ortaya çıkmıştır? Bu parça organizmaya nasıl bir avantaj sağlayarak kalıtım yoluyla gelecek nesillere aktarılmıştır?

Göz

Darwin'in dönemindeki biyologlar günümüzdekilere göre oldukça sınırlı bilgilere sahip olmasına rağmen göz gibi organların son

derece karmaşık olduğu onların da dikkatini çekmişti. Darwin'in kendisi de bunun farkındaydı. Evrim teorisini sunduğu *Türlerin Kökeni* adlı kitabında gözün nasıl evrimleşmiş olabileceğini açıkladı. Bu açıklamasına bir itirafla başladı: “Göz gibi ... (mükemmel bir organın) ... doğal seçim sonucu ortaya çıkabileceğini söylemenin büyük bir saçmalık olduğunu rahatlıkla itiraf ediyorum.”¹² Bununla birlikte tamamen hayal gücüne dayalı bir açıklama uydurmaktan da geri kalmadı.

Darwin açıklamasına şu sözlerle başladı: “...bazı gerçekler beni duyarlı bir sinirin ışığa duyarlı hale gelmiş olabileceği konusunda şüphelendiriyor...”¹³ Darwin'e göre bu sinir canlıya karanlıkta ya da aydınlıkta olduğu bilgisini vererek türün diğer bireylerinden daha uzun hayatta kalmasını sağlamıştı. Daha uzun hayatta kalan bireyin üreme şansı daha yüksek olduğu için bu değişimi daha çok yavruya aktarması mümkün oldu. Darwin sonraki sayfalarda hayal gücünü çalıştırmaya devam etti: Belki bu basit sinir zamanla tesadüfen bir girintinin içinde belirmişti ve bu sayede canlı girintinin belirli noktasında oluşan gölgeye göre ışığın yönünü tayin edebilir hale gelmişti. Ve belki bu girinti zamanla tesadüfen jölemsi bir maddeyle dolmuş ve bu madde ilkel bir mercek vazifesi görerek canlının görmesini sağlamıştı.¹⁴ Ve bu ilkel göz zamanla şimdiki göz haline gelmişti. Bu kadar basit!

Darwin'in açıklamasını okuyup bunu kabul etmiş görünmeye hazır birçok kişi vardı. Ama Darwin herkesin bu satırları okurken şu soruyu soracağını biliyordu: “Peki ışığa duyarlı bu

sinir ilk olarak nasıl ortaya çıktı?" Darwin bu soruyu, "Bir sinirin nasıl ışığa duyarlı hale geldiği konusu bizi yaşamın kendisinin nasıl başladığı konusundan daha çok ilgilendirmiyor..."¹⁵ diye cevapladı.

Darwin'in şapkadaki tavşan çıkarır gibi gözün evrimini açıklamasını birçok insan etkileyici buldu. Onlara göre, Darwin'in evrim teorisi göz gibi mükemmel ve karmaşık bir organın nasıl oluştuğunu açıklayabiliyorsa her şeyi açıklayabilirdi.¹⁶

İndirgenemez İşlevsellik ilkesinin ışığında baktığımızda ise gözün ilk önce basit bir sinir olarak ortaya çıktığını söylemenin aslında hiçbir soruya cevap vermediğini görüyoruz. Her şeyden önce Darwin'in aksine "basit bir sinirin" kendi içinde bile hiç de "basit" olmadığını, son derece karmaşık bir yapıya sahip olduğunu biliyoruz. Ama bunun ötesinde bir canlının vücudunda beliren bir sinirin gerçekten işe yaraması için kendisinden başka parçalara ihtiyacı olduğunu da biliyoruz. Aksi takdirde bu sinir bilgisayara bağlı olmayan bir klavyeden farksız olurdu.¹⁷ Bilgisayara bağlı olmayan bir klavyenin tuşlarına ne kadar basarsanız basın yazamazsınız. Beyine doğru bağlanmamış bir sinir de bilgisayarsız bir klavye kadar yararsızdır. Darwin'in birdenbire oluşan hayali ışık algılayıcı siniri beyine bağlanması gerektiğini nasıl biliyordu? Nasıl olup da birdenbire beyine bağlanmış olarak ortaya çıktı? Beyinin anlayacağı dilde konuşmayı nasıl biliyordu? Bu sorular en karmaşık göz yapısından en basit canlılarda görülen ışık algılayıcılara kadar açıklanması gereken sorulardır. İndirgenemez İşlevsellik ilkesine göre, evrim için üreme avantajı sağlayan ışık algılayıcı bir sinirin bu avantajı sağlaması için daha başlangıçta bu işlevi tam olarak yerine getirecek biçimde çalışması gerekir. Bunun için de daha en baştan itibaren beynin doğru bölümüne doğru bir şekilde bağlanmış olarak ortaya çıkmış olması ve beynin anlayacağı dilde konuşuyor olması gerekir.

Sonuç

Darwincilerin evrimin adımlarını açıklama çabaları hayal dünyalarıyla sınırlı gibi görünüyor. Bakteri kamçısı ve göz gibi karmaşık organların adım adım, tesadüfen gerçekleşen değişimlerin sonucunda nasıl ortaya çıkmış olabileceği konusunda hiçbir bilimsel açıklama yapılabilmemiş değil.¹⁸ Eğer Darwinci evrim doğruysa ayrıntılar nerede? Kamçı mekanizmasının önce hangi parçası ortaya çıktı? Bu parça (diğer parçalar ortaya çıkana kadar) ne işe yarıyordu? Eğer bir işe yaramıyorsa bakteriler neden 'milyonlarca' yıl enerjilerini işe yaramaz parçaları üretmek için kullandılar?

Darwinci bilim insanları, Darwin'in gözün evrimi konusunda yaptığı gibi, gözlem ve deneye dayanmayan çocukça açıklamalarına inanıyor görünmeyi daha ne kadar sürdürecekler?

Saygın biyokimyacı Bruce Alberts'ın 1998 yılında dünyaca ünlü *Cell* dergisinde yazdığı satırlarla bitirelim: "Hücreleri hep hafife aldık... Hücreler birbiri içine geçen seri üretim hatlarından oluşan fabrikalar gibidir. Bunların her biri büyük protein makinelerinden oluşur. Bunlara neden protein makineleri diyoruz? Çünkü tıpkı makro düzeyde işleyen insan yapısı makineler gibi, protein üreten bu makineler tamamen eşzamanlı çalışan hareketli parçalardan oluşur."¹⁹

Sonnolar

¹ M.J. Behe, "Evidence for Design at the Foundation of Life", *Science and Evidence for Design in the Universe*, Vol. 9. (San Francisco: Ignatius Press, 2000), s. 116-117.

² A.g.e., s. 115.

³ H. L. Gardner, *Commending and Defending Christian Faith: An Introduction to Christian Apologetics*. (Joplin, Missouri: College Press Publishing Co. 2010), s. 469

⁴ N.L. Geisler ve. F. Turek, *I Don't Have Enough Faith to be an Atheist* (Wheaton, Illinois: Crossway Books, 2004), s. 146

- ⁵ Michael Behe, *Darwin's Black Box* (New York: Simon & Schuster, 1996), s. 42
- ⁶ Elbette siz daha az parçayla çalışan bir fare kapanı da tasarlayabilirsiniz. Bu sadece Michael Behe'nin tarif ettiği geleneksel bir düzenek örneğidir. Ama ana fikir değişmez: Sizin *tasarladığınız* fare kapanı da indirgenemez Karmaşıklığa sahiptir.
- ⁷ W.A. Dembski ve H.F. Schaefer III, *Mere Creation: Science, Faith & Intelligent Design* (Downers Grove, Illinois: InterVarsity Press, 1998), s. 178.
- ⁸ "Online Variorum of Darwin's *Origin of Species*: Second British Edition (1860), page 189," *Darwin Online* < <http://darwin-online.org.uk/Variorum/1860/1860-189-c-1859.html> > (22.11.2019 tarihinde erişildi.)
- ⁹ W.A. Dembski ve H.F. Schaefer III, *Mere Creation*, s. 180.
- ¹⁰ Behe, "Evidence for Design at the Foundation of Life", s. 123-124.
- ¹¹ "Bacterial flagellum," *YouTube* < <https://www.youtube.com/watch?v=B7PMf7bBczQ> > (22.11.2019 tarihinde erişildi.)
- ¹² "Online Variorum of Darwin's *Origin of Species*: second British edition (1860), page 186," *Darwin Online* < <http://darwin-online.org.uk/Variorum/1860/1860-186-c-1859.html> > (22.11.2019 tarihinde erişildi.)
- ¹³ "Online Variorum of Darwin's *Origin of Species*: second British edition (1860), page 187," *Darwin Online* < <http://darwin-online.org.uk/Variorum/1860/1860-187-c-1859.html> > (22.11.2019 tarihinde erişildi.)
- ¹⁴ Behe, "Evidence for Design at the Foundation of Life", s. 115.
- ¹⁵ "Online Variorum of Darwin's *Origin of Species*: second British edition (1860), page 186," *Darwin Online* < <http://darwin-online.org.uk/Variorum/1860/1860-186-c-1859.html> > (22.11.2019 tarihinde erişildi.)
"Online Variorum of Darwin's *Origin of Species*: second British edition (1860), page 187," *Darwin Online* < <http://darwin-online.org.uk/Variorum/1860/1860-187-c-1859.html> > (22.11.2019 tarihinde erişildi.)
- ¹⁶ Behe, "Evidence for Design at the Foundation of Life", s. 123-124.
- ¹⁷ D. Powell, *Holman QuickSource Guide to Christian Apologetics* (Nashville, Tennessee: Holman Reference, 2006), s. 66.
- ¹⁸ W.A. Dembski, *The Design Revolution: Answering the Toughest Questions About Intelligent Design* (Downers Grove, Illinois: InterVarsity Press, 2004), s. 249.
- ¹⁹ B. Alberts, "The Cell as a Collection of Protein Machines. Preparing the Next Generation of Molecular Biologists", *Cell* 92 (8 Şubat 1998), s. 291.

"Gelecekte bir gün, büyük bir ayartıyla mücadele edeceksiniz veya yaşamınızda büyük bir kederle sarsılacaksınız. Ama gerçek mücadele şimdi, buradadır... En büyük acıyı veya ayartıyı yaşadığımız gün, perişan bir şekilde başarısız olacağınıza ya da görkemli zaferli çıkacağınıza şimdi karar vereceksiniz. Karakter, gayretle uzun soluklu bir süreç söz konusu olmadan oluşmaz."

Phillips Brooks

Kutsal Ruh'la Dolu Bireyin Sıfatları

▼ *J.M. Diener*

Kutsal Ruh ile dolu olmak her Mesih imanlısının vazifesidir (Ef. 5:18). Tüm mezhepler bunda hemfikirdir. Ancak, bu doluluğun nasıl görünür olduğuna dair birçok fikir farklılığı vardır. Bazıları Ruh'la dolabilmek için Yuhanna 20:22-23'e dayanarak ikinci deneyimin gerekliliğini söyler.¹ Bazıları 1. Korintliler 12:13'e dayalı olarak ilk iman ettiğimizde Ruh'u almış olmamızın yeterli olduğunu düşünür.² İki görüş de Ruh'la dolu olmanın ayrıca her gün tekrarlanması gerektiğine dair hemfikirdir. Peki, bu doluluk Hristiyan bireyin hayatında ne gibi izler bırakır? Bu kısa makalede Kutsal Kitap'tan birkaç önemli metne bakarak bunlarda dile getirilen net ve tartışılmaz sıfatları irdeleyeceğiz.

Elçilerin İşleri'nden Ruh'la dolu olmak hakkında gözlemler

“Ruh'la dolu olmak ayrıca her gün tekrarlanması gerekir.”

Kutsal Ruh ile dolu birinin nasıl biri olduğu, yani sıfatları söz konusuken çoğunlukla Elçilerin İşleri kitabından başlanır. Ancak Elçilerin İşleri'nin edebiz tarzı temel olarak anlatım olduğundan dolayı buyrukçu değil betimleyici bir kaynaktır.³ Efendimiz İsa Mesih'in doğaüstü bir şekilde Kilisesini nasıl

kurduğunu ve bu inancın nasıl yayıldığını açıklar bize bu kitap. Burada kaydedilen olaylar tarih içinde bir defa olmuştur ve tarihe bakarsak Tanrı'nın olayları tekrarlamadığını görürüz.⁴ Buna rağmen Kutsal Ruh'la dolu biri nasıl olur ve O'nunla dolu bu insanların ortak sıfatları nasıldır sorularını şu gözlemlerle yanıtlayabiliriz:

- Ruh ile dolmak için dua ve itaat gerekli:** Elçilerin İşleri 2:1-4; 4:19-20,23-31 ayetlerinde ve 10. bölümde imanlıların Ruh'la dolmadan önce içtenlikle dua ettiklerini ve bundan sonra ya itaat gösterdiklerini ya da itaat etmeye kararlı olduklarını görürüz. 2. bölümde elçilerin İsa'nın 1. bölümdeki buyruğuna uyarak Ruh'un gelişini beklediklerini görürüz. O'nun gelişini beklerken devamlı dua ediyorlardır. 4. bölümde Baba Tanrı'dan Müjde'yi duyurabilmek için cesaret istedikten sonra Ruh ile dolarlar ve *hemen cesurca* tebliğde bulunurlar. 10. bölümde Rab Kornelius'a ve Petrus'a dua ederken yönerge verir. İkisinin bu yönergelere itaatlerinin neticesinde Kutsal Ruh'un Yahudi olmayan halkların üzerine indiğini görürüz. Hananya (Elç. 9:10-16) dua ederken görüm görür, bu görüme itaat eder ve bundan dolayı Pavlus iman yolunda ilk adımlarını atar. Filipus (Elç. 8:26-40) Tanrı'nın sözünü duyar duymaz harekete geçer ve itaat eder. Bu itaatın sonucunda da Mesih hakkındaki Müjde'nin Afrika'ya yayıldığını biliyoruz.
- Cesaret:** Ruh'la dolu insanların çoğunlukla çok cesur olduğunu görürüz. Petrus birçok kere korkusuzca Tanrı'nın sözünü yayar (Elç. 2:14-36; 4:8-12,19-20; 5:39-32). İstefanos ölebileceğini bile bile düşmanlarına gerçeği tebliğ eder (Elç. 7). Ruh'la dolu Pavlus hayatı boyunca gördüğü büyük dirence karşın Mesih hakkındaki gerçekleri cesaretle

tebliğ eder. Ama bu cesareti en net, havarilerin Elçilerin İşleri 4:23-30'daki dualara aldıkları cevapta görürüz: "Duaları bitince toplandıkları yer sarsıldı. Hepsi Kutsal Ruh'la doldular ve Tanrı'nın sözünü cesaretle duyurmaya devam ettiler."

3. **Hikmet:** Elçilerin doğru zamanda doğru şeyi söylediklerini ve yaptıklarını fark ediyoruz. Kutsal Ruh Petrus'a Hananya ile Safira'nın günahını açıklamıştır (Elç. 5:1-11). İstefanos bilge biri olarak tanımlanır (Elç. 6:10). Pavlus farklı ortamlarda Mesih'i tebliğ etmek için en uygun yöntemi kullanır (örn. Yahudiler için bkz. Elç. 13:16-41, kozmopolit Atinalılar için bkz. 17:22-31, Kral Agrippa için bkz. Elç. 26). Apollos'un öğretmen olarak hizmeti, Mesih'i tanıyıp Ruh'la dolduktan sonra daha etkili olur (Elç. 18:27-28).
4. **Mesih'i durmaksızın tebliğ ediyorlar:** İsa Mesih bize Kutsal Ruh'un kendisini açıklamak üzere gönderildiğini söyler (Yu. 14:26; 16:14). Bundan dolayı Kutsal Ruh'la dolu bu insanların devamlı olarak Mesih'i tebliğ ettiklerini görüyoruz. Düşüncelerinin, hareketlerinin temelinde Mesih ve Mesih hakkındaki iyi haberin herkese duyurulması vardır.
5. **Doğru, dindar insanlar olarak görülürler:** Hizmet etmek üzere seçilen yedi adam, "Ruh'la ve bilgelikle dolu... saygın kişi"lerdi (Elç. 6:3). Elçilerin düşmanları bile onların günahsız ve doğru insanlar olduklarını kabul ettiler (Elç. 4:21).

Bazıları burada Elçilerin İşleri'nde söz edilen Kutsal Ruh'la dolu imanlıların mucizeler yaptığını da belirtirler ki bu da doğru. Petrus, Yuhanna, İstefanos, Filipus, Barnaba ve Pavlus'un hepsi doğaüstü eylemlerde bulunmuştur. Ancak Priskilla ve Akvila, Apollos, Timoteos ve Luka gibi diğer Ruh'la dolu imanlıların mucize yaptıklarına dair hiçbir kayıt yoktur. Bundan dolayı Elçilerin İşleri'nden mucizeler hakkındaki gözlemimiz şöyledir: Mucize yapmak için imanlı Ruh'la dolu olmalı; ama her imanlının mucize yapması gerektiğini varsayamayız.

"Mucize yapmak için imanlı Ruh'la dolu olmalı; ama her imanlının mucize yapması gerektiğini varsayamayız."

Mektuplarda Ruh'la Dolu Olanların Nitelikleri

Anlatım tarzı metinlerden yararlanılarak elde edilen betimler yararlı olsa da, iyi bir yorumcu bu konudaki gözlemlerini buyrukçu içeriği olan metinlerle desteklemelidir. Pavlus Galatyalılar 5:22-23 ve Efesliler 4:1-6'de Ruh'la dolu olan birinin niteliklerini çok net açıklar. Petrus da 2. Petrus 1:5-7'de Tanrı'nın bize tanrısal gücü (yani Kutsal Ruh) aracılığıyla "kendisini tanımamız sonucunda yaşamamız ve Tanrı yolunda yürümemiz için gereken her şeyi"n (2Pe. 1:3) neler olduğunu listeler. Efesliler 5:18-21'de de Ruh'la dolu insanların eylemleri listelenir. Beraber bu üç listeyi karşılaştıralım ve Tanrı'nın Kutsal Ruh ile dolu olan kişinin hangi niteliklerini vurguladığına bakalım. Aşağıdaki tabloda üç nitelik listesi karşılaştırılır ve terimlerin Grekçesine göre düzenlenmiştir. Tarihsel açıdan ilk yazılmış liste Galatyalılar 5:22-23 olduğundan dolayı⁵ bu listeyi baz alacağız.

Galatyalılar 5:22-23	Efesliler 4:2-3	2. Petrus 1:5-7
sevgi	sevgi	sevgi
sevinç		
esenlik	esenlik	
sabır	sabır	
şefkat		
iyilik		
bağlılık (KM: "sadakət")		iman
yumuşak huyluluk	yumuşak huyluluk	
özdenetim		özdenetim
	alçakgönüllü	
	hoşgörülü davranmak	
	Ruh'un birliğini korumaya dikkat etmek	
		erdem
		bilgi
		dayanma gücü
		kardeş sevgisi

Bu listelere bütün olarak baktığımızda öne çıkan birkaç sıfat olduğunu görürüz. Rab bir şeyi birden çok söylüyorsa, bu unsurlara çok daha dikkat etmeliyiz.

Listelerde en sık vurgulanan nitelik **sevgi**dir (ἀγάπη – *agape*)⁶. Ruh'la dolu imanlı sıra dışı, tanrısal bir sevgi gösterir. İsa Mesih bize, O'na aidiyetimizin birbirimize sevgimizden ibaret olacağını söyler (Yu. 13:35). Bu sevgi ilk etapta bir karardır: karşımızdakinin bizi inciteceği bile bile onu kabul etmeye, kollamaya ve onun iyiliğini istemeye karar vermektir. Kendimizi karşılık beklemeden sunacağız, Mesih'in kendini bizim uğruna sunması gibi (bkz. Flp. 2:1-11). Pavlus ayrıca 1. Korintliler 13. bölümde sevginin üstünlüğü hakkındaki harika övgülerini kâğıda dökmüştür. *Agape*'nin üstünlüğü, Ruh'la dolu insanı tüm diğer insanlardan farklı kılar.

2. Petrus'taki "**kardeş sevgisi**" aynı fikrin başka bir yönüdür. Bazen birini sevebiliriz ama ondan pek hoşlanmayız. Kardeş sevgisi, bu sevme seçiminin sonucu olarak gelen hoşlanma hissini ifade eder.⁷

Üç defa vurgulanan ikinci bir sıfat var: **özdenetim**. Üçüncü vurgu Efesliler 5:18'de, "Şarapla sarhoş olmayın, bu sizi sefahate götürür. Bunun yerine Ruh'la dolun" ifadesinde bulunur. Ruh'la dolu olmak sefahatin zıttı ise, Ruh'un ürünleri arasında sefahatin zıttı "özdenetim" ile ifade edilir. Rab bize böylece karışıklık Tanrısı olmadığını bir daha açıklar (bkz. 1Ko. 14:32-33). Ruh ile dolu birey tepkilerini, hareketlerini ve sözlerini denetleyerek hikmetle yaşamayı bilir. Pavlus'un diğer yazılarındaki önderlerin "sağduyulu", "ölçülü" veya "ağırbaşlı" (1Ti. 3:2,8; Tit. 2:2) olmalarından söz edilmesiyle bunu görürüz. Özdenetime sahip birey öfkelenince günah işlemez (Ef. 4:26), çünkü onu denetlemesini bilir. Dilini dizginlemesini bilir (Yak. 1:19; 3:2). Ruh'un doluluğu bize böylece insanların kendi gücümüzle yapamadıklarımızı yapmamıza yardımcı olur.

Sabır niteliği Grekçe metinde iki defa geçse de, 2. Petrus'daki **dayanma gücü** sabrın başka bir ifadesi olarak görülmelidir. Tanrı'nın verdiği sabır, Kutsal Kitap'taki diğer metinlerde önemli olan dayanma gücüne (Rom 3:3-4; Yak. 1:3-4) bağlıdır.⁸ Ruh'la dolu biri aynı zamanda sevgi dolu da olduğundan dolayı "her şeye katlanır" (1Ko. 13:7). Ruh devamlı Tanrı hakkındaki gerçekleri göz önünde tutarak, insanın Tanrı hakkındaki öğretisini, kendi çektiği acının

seviyesine indirgemesini⁹ önler. Dayanma gücü aslında uygulanması en zor niteliklerden biridir.

İki kere geçen niteliklerden ilk önem sırasında yer alan nitelik, Grekçede πίστις (*pistis*) kelimesi ile ifade edilir. Bu kelime Türkçeye ya **sadakat** (KK: "bağlılık"¹⁰) ya da **iman** olarak çevrilebilir.¹¹ Bu listelerde πίστις bizi kurtaran unsurdan ziyade belki daha çok sadakati vurgular.¹² Hristiyanlığın Tanrısını diğer tüm ilahlardan en farklı kılan sıfatı sadakattir: kişiliğine sadık kalması, vaadine sadık kalması, tasarısına sadık kalması, biz kullarına karşı sadık olması.¹³ Böylece Kutsal Ruh'la dolu olanın Tanrı gibi sadık olmasını bekleriz. İnsanın sadakati Tanrı'yla ilişkisinde, Tanrı'nın sözüne ve Tanrı'nın halkına bağlılığında görülür. Bundan dolayı Pavlus Efesliler 4:3'te, "Ruh'un birliğini esenlik bağıyla korumaya gayret edin" diye buyurur. Sadık biri Ruh'un birliğini ve böylece Mesih'in beden birliğini korumaya bakar, çünkü Mesih'in beden birliği insanları Mesih'e çekecek tanıklıktır (bkz. Yu. 17:20-21). Ruh'la dolunca imanımızın da büyüyeceği kesindir, çünkü Tanrı'yı tanıdıkça O'na güvenimiz artar.

İki defa geçen niteliklerden ikincisi **esenlik**dir. Esenlik kelimesinin kökeni εἰρήνη (*eirene*) Eski Antlaşma'nın Grekçe çevirisi Seputaginta'da İbranice שלום (*shalom*) için kullanılır.¹⁴ שלום kavramı bütünsel bir tamlık anlamına gelir; hayattaki her şey olması gerektiği haldedir ve bundan gelen içsel rahatlık dıştan olumsuz etkilenemez, etrafındaki kaos ne kadar çılgınca olursa olsun. Bundan dolayı Pavlus bunu "her kavrayışı aşan" esenlik (Flp. 4:7) olarak tanımlar. İnsanlar bu esenliği hiçbir şekilde anlayamazlar. Bu inanılmaz esenlik Hristiyanlar olarak birliğimizi korumak için şarttır (Ef. 4:3). Sadece böyle bir unsur farklılıklarımızı göz ardı etmeden gerçek birliği yaratabilir.

Sevinç¹⁵ sözcüğü Grekçede lütuf sözcüğü ile akrabadır. Burada doğaüstü bir hal ifade edilir. Gelecekte Mesih'in bize vereceği sonsuz sevince bağlı olduğundan dolayı en zor durumlarda—hatta en zor durumlara karşı—sevinçli olabiliriz. Bu da ancak Tanrı'nın Ruhu hayatımızda etkin olunca gerçekleşir. Koşul ne olursa olsun, temelinde sevinçli olabiliriz. Diğer yandan devamlı tebessümle dolaşmak anlamına da gelmez. Zorlukların mevcudiyetini kabul ederiz, ancak gözlerimiz Tanrı'ya dikili olduğundan dolayı ve O'nun İyi Çoban olarak karanlık vadide bile önümüzden gittiğini bildiğimizden dolayı kaygı çekmeden rahat ve esenlik dolu olabiliriz.

"Hristiyanlığın Tanrısını diğer tüm ilahlardan en farklı kılan sıfatı sadakattir."

İki defa geçen son nitelik **yumuşak huyluluktur**. Bu sıfat **alçakgönüllü** ve **hoşgörülü** olmakla akrabadır. Mesih'in kendi sıfatlarından biridir (Mat. 11:28-29). Ancak hiçbir şekilde zayıflık ifade etmez. Gerçekten yumuşak huylu olabilmek için güç gerekir, çünkü sadece güçlü biri yumuşak huylu olma kabiliyetine sahiptir. Mesih'in hem yumuşak huylu hem de alçakgönüllü olması (Flp. 2:5-8), kendini doğru tanımasından kaynaklıydı. Biz de alçakgönüllü olduğumuzda hem zayıflıklarımızı hem de güçlerimizi ve Tanrı'ya ve başka Hristiyanlara ihtiyacımız olduğunu biliriz ve buna göre davranırız. Zayıf biri başkasına karşı yumuşak huylu ve hoşgörülü davranmakta zorluk çeker, çünkü kendinden emin olamaz ve yeterince özdenetim ve esenliğe sahip olamaz. Bizden zayıf olanlara karşı hoşgörülü olmak veya yumuşak huylu davranmak ancak Ruh'un gücüyle mümkündür.

İyilik¹⁶, **erdem**¹⁷ ve **şefkat**¹⁸ kelimeleri de birbirlerine akrabadır. "İyi" olmak, Tanrı'nın ölçütüne göre doğru yaşamak, hareket etmek ve düşündürmektir. Erdem ise iyilik sıfatının başka bir boyutunu ifade eder: Hem iyi olmayı seçmeyi ifade eder hem de imanlının insanın ve Tanrı'nın nezdindeki konumunu. Tanrı'nın yasına göre iyi bir insan erdemli olur. Şefkatli olan da iyi olduğu için başkalarına iyi davranır.

Son olarak 2. Petrus 1'deki **bilgi**¹⁹ niteliği hem akli hem de deneyimsel bilgiyi ifade eder. Buna göre Ruh'la dolu insan hem kendi bilgisini hem de deneyimini arttırmaya meyillidir. Bilmediklerini öğrenmeye bakar, daha hikmetli bir yaşam sürmek amacıyla kendini geliştirir. Düşüncelerinin hepsini "Mesih'in itaatine esir" eder (2Ko. 4:4 – KM). Ama bunu, yukarıda belirtildiği gibi, alçakgönüllülükle birleştirir ki böbürlenmesin ve bilgisini diğer kardeşlerin iyiliği için kullansın.

Böylece Kutsal Ruh ile dolu biri Efesliler 5:19-21'e göre başkalarına öğüt ve cesaret verir, Tanrı'yı yüceltir, devamlı şükreder ve diğer imanlılara tabi olur.²⁰ Bu eylemlerin hepsi ancak yukarıdaki sıfatlara sahip olanlar tarafından doğru yerine getirilir. Efesliler kitabının devamı Kutsal Ruh'la dolu yaşamın pratik yollarını açıklar. Okurlarımıza bu makaleyi bitirdikten sonra bu uygulamaları dikkatlice okumayı öneririz.

Sonuç

Kutsal Ruh'la dolu olmak çoğunlukla harikalar yapmak, güçlü olmak ve devamlı ön planda olmakla betimlenir. Ama baktığımız bu bölümler bize Kutsal Ruh'la dolu olmanın aslında gündelik hayatımızda adım adım ilerleyip sadık olmaktan ibaret olduğunu gösterir. Ruh ile dolu olunca mucizeler yapabiliriz de yapamayabiliriz de; hiç fark etmez. Önemli olan Ruh'la dolu olup hayatımızda sevgi, özdenetim, sabır, dayanma gücü, sadakat, esenlik, sevinç, yumuşak huyluluk, hoşgörü, alçakgönüllülük, iyilik, erdem, şefkat ve bilgi niteliklerini taşımaktır. Başkalarına öğüt ve cesaret verirken, Tanrı'yı yüceltirken ve O'na şükrederken kendimizi Ruh'ta birliği korumaya adayıp birbirimize Mesih'te tabi olmalıyız. İşte böyle olursak gerçekten Kutsal Ruh'la dolu olduğumuzu bilir ve Mesih imanlıların farklılığını tüm dünyanın gözleri önüne serebiliriz! 📖

Sonnotlar

- ¹ Harold Sala, *Getting to Acquainted with the Holy Spirit* (Manila, Filipinler: OMF Literature, Inc., 2017), s. 92-93.
- ² 1996 yılında Almanya'da Bibelschule Brake Kutsal Kitap okulunda Kutsal Ruh bilimi hocası Heinz Weber bu pozisyonu savunurdu.
- ³ Bkz. Steven K. Mittwede, "Elçilerin İşleri'nin Buyrukçu İçeriği Var Mıdır?", *e-manet*, Sayı 5 (Ekim-Aralık 2004) s.9-12.
- ⁴ Belirli yöntemler kullanarak başka zamanda ve başka yerde olmuş aynı sonuçları elde etme çabası aslında animizm dünya görüşünün temelinde yatan büyü yönteminin bir parçasıdır.
- ⁵ Bkz. "Pavlus'tan Galatyalılar'a Mektup Giriş", *Açıklamalı Kutsal Kitap* (İstanbul: Yeni Yaşam Yayınları, 2010), s. 1726-1727 ve "Pavlus'tan Efesliler'e Mektup Giriş", *Açıklamalı Kutsal Kitap* (İstanbul: Yeni Yaşam Yayınları, 2010), s. 1738-1739.
- ⁶ W. Günther ve H.-G. Link, "ἀγαπάω", *New International Dictionary of New Testament Theology*, dü. Lothar Coenen, Erich Beyreuther ve Hans Bietenhard (Grand Rapids, Michigan: Zondervan Publishing House, 1986), s. 538-547.
- ⁷ W. Günther, "φιλέω", *New International Dictionary of New Testament Theology*, dü. Lothar Coenen, Erich Beyreuther ve Hans Bietenhard (Grand Rapids, Michigan: Zondervan Publishing House, 1986), s. 547-549.
- ⁸ Peter H. Davids, *The Letters of 2 Peter and Jude*, The Pillar New Testament Commentary (Grand Rapids, Michigan: William B. Eerdmans Pub. Co., 2006), s. 179
- ⁹ Avustralya'daki Hillsong kilisesinde hizmet eden Christa Black Gifford şu gözlemlerde bulundu: "Tanrı'nın iyiliğinde köklenmiş değilseniz o zaman teolojinizi çaktığınız acının seviyesine indirgersiniz."
- ¹⁰ KK'daki "bağlılık" sözcüğü aslında KM'de geçen "sadakat" kelimesinden çok daha zayıftır.
- ¹¹ O. Michel, "πίστις", *New International Dictionary of New Testament Theology*, dü. Lothar Coenen, Erich Beyreuther ve Hans Bietenhard (Grand Rapids, Michigan: Zondervan Publishing House, 1986), s. 593-605.

- ¹² Davids, a.g.e. ve F. F. Bruce, *The Epistle to the Galatians: A Commentary on the Greek Text*, New International Greek Testament Commentary (Grand Rapids, Michigan: W.B. Eerdmans Pub. Co., 1982), s. 254.
- ¹³ John N. Oswalt, *The Bible Among the Myths*, Kindle Basımı (Grand Rapids, Michigan: Zondervan, 2009), s.71 ve J.M. Diener, “Kutsal Kitap Efsaneler Arasında: Kutsal Kitap’ın Dünya Görüşünün ve Tarih Anlayışının Eşsizliği”, *e-manet*, Sayı 42 (Nisan-Haziran 2016), s. 24.
- ¹⁴ H. Beck ve C. Brown, “εἰρήνη,” *New International Dictionary of New Testament Theology*, dü. Lothar Coenen, Erich Beyreuther ve Hans Bietenhard (Grand Rapids, Michigan: Zondervan Publishing House, 1986), s. 776–783.
- ¹⁵ E. Beyreuther and G. Finkenrath, “χαίρω”, *New International Dictionary of New Testament Theology*, dü. Lothar Coenen, Erich Beyreuther ve Hans Bietenhard (Grand Rapids, Michigan: Zondervan Publishing House, 1986), s. 356–361.
- ¹⁶ E. Beyreuther, “ἀγαθός”, *New International Dictionary of New Testament Theology*, dü. Lothar Coenen, Erich Beyreuther ve Hans Bietenhard (Grand Rapids, Michigan: Zondervan Publishing House, 1986), s. 98–102.
- ¹⁷ H.-G. Link and A. Ringwald, “ἀρετή”, *New International Dictionary of New Testament Theology*, dü. Lothar Coenen, Erich Beyreuther ve Hans Bietenhard (Grand Rapids, Michigan: Zondervan Publishing House, 1986), s. 925–928.
- ¹⁸ E. Beyreuther, “χρηστός”, *New International Dictionary of New Testament Theology*, dü. Lothar Coenen, Erich Beyreuther ve Hans Bietenhard (Grand Rapids, Michigan: Zondervan Publishing House, 1986), s. 105–106.
- ¹⁹ E. D. Schmitz, “γινώσκω”, *New International Dictionary of New Testament Theology*, dü. Lothar Coenen, Erich Beyreuther ve Hans Bietenhard (Grand Rapids, Michigan: Zondervan Publishing House, 1986), s. 392–406.
- ²⁰ Grekçe ὑποτάσσω (*hūpotasso*) kelimesi aslında “başkasının nizamı altına girmek” anlamına gelir. Türkçede bu fikri birebir ifade eden ibare KM’de kullanılan “tabi olmak”tır. KK’daki “bağımlı olmak” aşırı zayıf bir çeviridir. Bkz. Henry George Liddell ve diğerleri., *A Greek-English Lexicon* (Oxford, İngiltere: Clarendon Press, 1996), s. 1897; “Tabi olmak”, *Türk Dil Kurumu Güncel Türkçe Sözlük* < <https://sozluk.gov.tr/?kelime=tabi%2oolmak> > (04.12.2019 tarihinde erişildi); “Tabi”, *EtimolojiTürkçe* < <https://www.etimolojiturkce.com/kelime/tabii> > (04.12.2019 tarihinde erişildi).

Telif hakkı bulunmamaktadır.

Yeni Antlaşma'nın Yorumlanmasında Tarihi ve Edebi Bağlamın Rolü

Ken Wiest

Y.M.

Kutsal Yazıları çok iyi yorumlayanlar bize bağlamın yorumlamanın "kralı" olduğunu söylerler. Peki bu ne anlama gelir? Bir yazının edebi ve tarihi bağlamını anlamının bize yorum yaparken hangi yönlerden yardımcı olur? Bağlam analizinin ana sorularından biri şudur: "Sözcüklerin yazıldığı zamanda ve yerde yaşayan kişilere yazar (hem insan hem de Tanrı) sözcüklerin karışımıyla ne demek istedi?"

"Tarihi bağlam üzerine çalışmanın anlamı belirlemez, yalnızca etki eder."

Bir yazının edebi bağlamı kelimeyi, cümleyi, paragrafı ve bölümü, ayrıca kitabı ve Kutsal Yazıların tamamını kapsamaktadır. Yazıda anlam birimi paragraftır; kelimeler ve cümleler paragrafın amaçladığı anlama katkıda bulunurlar. Daha yakın bağlam çok daha önemlidir; yani yakın cümleler iki bölüm sonraki paragraftan çok daha önemlidir. Edebi bağlam bir kez özenle analiz edildi mi, yapıyı,

temayı ve argümanı kavrayabiliriz. Yorumcu, bağlam içinde her kelimenin ve cümlenin nasıl işlev gördüğünü görmelidir; bir pasajın argümanını görmenin anahtarı budur. Paragrafın en iyi yorumu, edebi bağlamın bütünüyle ilişkili parçaları en iyi açıklayan ve onlarla tutarlı olan yorumlamadır. Yanlış yorumlamalar veya daha az kabul görür yorumlamalar, bir açıdan bağlama uymayanlardır.

Tarihi bağlam metni anlamak için de önemlidir. Metinler, belli bir bakış açısından bir yazar tarafından belli bir kişiye veya belli bir kültürel ve tarihi durumdaki topluma yazılır. Yorumcular olarak bizim görevimiz, okurların ve yazarın tarihi ve kültürel durumunu yeniden ele almak, böylece sadece yazarın niyetini anlamakla kalmayıp okurların da bunu nasıl anladığını ayırt edebilmektir.

Fakat tarihi bağlam üzerine çalışmanın *anlamı belirlemediğini*, yalnızca *etki* ettiğini vurgulamam gerekir. Bunun nedeni, herhangi bir bağlam için farz edilen tarihsel koşullar en iyi haliyle spekülatiftir. Eğer tarihsel koşulların tahmini bir yorum için tek güdüleyici olması yorumcunun tarihsel koşulları söz konusu kısmın öncesine ve sonrasında anlatılanları da o tahmini koşullara göre "ayna tutup okumasına" neden olabilir. Bu da potansiyel olarak edebi bağlamın ihlaline yol açabilir. Kutsal Kitap yorumcuları olarak, metnin bağlamlarını irdeleyerek ve tarih ve kültürle ilgili kaynakları çalışarak tarihsel koşulları anlama *girişiminde* bulunabiliriz. Ama çıkarımlarımıza göre kurguladığımız tarihsel koşullar, söz konusu paragraf içindeki edebi ipuçlarıyla desteklenmelidir; eğer çıkarımlarımızdaki tarihsel koşullar edebi ipuçlarının işaret ettiği yönü değiştiriyorsa, tarihsel koşullarla ilgili verileri yeniden ele almalıyız. Kutsal Kitap yorumcusu, edebi yorumları da denetlemelidir; tarihsel analizden

ötürü metinsel yorumlamanın **yeniden** oluşturulması nadirdir ama mümkündür. Bu ikisi arasında bir denge bulunmaktadır: Kutsal Kitap öğrencisi tarihi veya kültürü anlamaya çalışmayı reddetmemelidir; bu çalışmadaki başarısızlığı yazının incelemesini yapmaya mahkûm edebilir. Aynı zamanda edebi bağlam (cümle yapısı, dilbilgisi vb.) anlamı belirlerken, tarih ve kültür de anlamı "destekler" veya anlama "detay kazandırır."

Filimon'un Tarihsel Bağlamı ve Arka Planı

Filimon, Yeni Antlaşma'nın en haz verici mektuplarından biridir. Mektubun tarihi ve kültürel arka planı bize Pavlus'un mektuptaki talebini ve mektupta belirtilen koşulları ve kişileri anlamamız için ip uçları sunar.

Pavlus zindandayken Onesimus adında firar eden bir köleye Müjde'yi duyurmuş, böylece Onesimus Mesih'e güvenmişti (ayetler 9-10). Pavlus, Onesimus'un hizmetteki yararlılığından ötürü, kendisine zindanda yardım etmesi dahil (ayet 13), hizmetlerini sürdürmesini istiyordu (ayet 13). Bu yüzden Onesimus'un kaçtığı efendisi Filimon'a yazdı. Filimon'un bu kardeşi bir köle olarak konumundan azat edeceğinden ve Pavlus'a hizmet etmesine izin vereceğinden emin olmak istiyordu (ayetler 14,21'de ima edilir). Onesimus'un bu yeni konumunu tanımlayan bir tavsiye mektubuna ihtiyacı olduğunu anlaşılakta (ayet 16). Pavlus Filimon'a, geçmiş kendisine gösterdiği sadık ve ferahlatıcı paydaşlığını ve diğer kardeşlere sevgisini (ayetler 6-7) ve ruhsal konumunu Pavlus'a nasıl borçlu olduğunu (ayet 19) anımsatır. Pavlus Onesimus adına Filimon'dan iyilik ister, çünkü bir köle olarak Filimon'a karşı "yanlış yapmıştır" veya ona bir şey "borçludur" (ayet 18).

Mektup, Hristiyan sevgisinin somut olarak nasıl gösterilebileceğinin harika bir resmidir.

Roma dönemindeki köleliğin tarihi ve kültürel koşullarını anlamak mektuba renk katar. Kölelik Yeni Antlaşma döneminde "yasal olarak düzenlenen

tabi kılma"ydı, ama kölelerin görev tanımları dikkat çekici ölçüde farklıydı.¹ Köleler mülk sahibi olabiliyordu, beden gücüyle çalışmaktan daha geniş görevlere sahip olabiliyorlardı ve azat edilme umutları vardı.² Fakat hata yapıldığında çoğunlukla idam potansiyel cezalandırılmaydı.³ Bu nedenle Onesimus'un yanlış eylemi, onun açısından ciddi sonuçlara yol açabilirdi. Aynı zamanda Pavlus'un Onesimus'un azat edilmesini talep etmesi o kadar sıra dışı değildi. Pavlus hizmetin değerini kölenin getirdiği ekonomik kazançla açıkça kıyaslar. Pavlus, Onesimus'un hizmet değerinin Filimon'un kölesi olarak kalmaktan çok daha ağır basacağını gösterir.

Filimon firari (ve "haksızlık" yapan) kölesini cezalandırmazsa, diğer köle sahiplerinin nasıl tepki vereceğini tahmin edebiliriz. Kölelerin sayısının çok olduğu o dönemde bir iki köle daha Onesimus gibi davrandıktan sonra kendisine özgürlüğü tanınsa, Roma'da büyük bir ekonomik veya toplumsal soruna, hatta felakete yol açabilirdi. Filimon'dan bunun yerine onu bir kardeşi olarak kabul etmesi, borcunu bağışlaması veya onu kölelikten azat edip Pavlus'un hizmetine vermesi istenir. Pavlus'a göre, ruhsal gerçekler fiziksel olanlardan üstündür. Onesimus artık bir köle değil, kardeştir. Artık hizmette yararlıdır. Tanrı Onesimus'un günahını affettiği gibi, Filimon da affetmelidir.

Bu konuları bilmek Filimon'un nasıl seçim yaptığını anlamamızı sağlar. Filimon ya alışageldiği gibi, yani diğer köle sahipleri gibi düşünmeye devam edecekti ya da Onesimus'a Mesih'teki diğer tüm kardeşleri gibi davranmayı seçecekti. Bu seçim, onun mali kaybına ve kesinlikle sosyal eleştiri veya dışlanmaya maruz kalmasına neden olabilirdi. Pavlus'un bunu gayet

"Pavlus'a göre, ruhsal gerçekler fiziksel olanlardan üstündür."

farkında olduğu anlaşılmaktadır, yine de bu ricayı dile getirmek geri durmaz. Pavlus emin şekilde, Filimon'un kendisi için olduğu kadar kilise ve Müjde için de en iyisini yapmasını rica eder (karar sıkıntıya neden olsa da).

Gördüğümüz gibi, sosyal ve tarihi koşullarla ilgili bilgiler bize Pavlus'un işaret ettiği durumla ilgili daha derin bir anlayış sunar. Bağlam bizi bilgilendirir. Anlayışımızı derinleştirir, ama mektubun anlamını belirlemez.

Bağlamın ışığında, Filimon mektubu için şöyle bir yorum taslağı geliştirebiliriz:

Filimon'un Teması

Mesih'le ilişkimiz bize başkalarını gerçekten ve derinden sevme yetisi verir.

Filimon 1-7. ayetler: Etkili ve tazeleyici paydaşlık, Mesih'teki kimliğimizin sağladığı bereketleri bilmemizden ileri gelir.

Filimon 8-21. ayetler: Gerçek sevgi, doğal bir karşılık değildir; başkasının ihtiyacına doğaüstü karşılıktır.

Filimon'un Sentezi

İmanlı Mesih'le ilişkisinden ve özdeşleşmesinden kaynaklanan bereketleri öğrenmeye

“Sosyal ve tarihi koşullarla ilgili bilgiler bize Pavlus'un işaret ettiği durumla ilgili daha derin bir anlayış sunar.”

başladığında (ayetler 4, 7), Mesih'teki imanından kaynaklanan paydaşlığı ve kardeşlerine sevgiyle iyilik gösterme isteği tazelenir ve canlanır.

Pavlus Onesimus'u Mesih'e yöneltmiştir. Onesimus'u kendisine hizmet etmesi için talep etme yetkisine sahip olmasına rağmen Filimon'un onayını istemiştir (8-14).

Onesimus'un imanlı olarak artık ebediyen başka bir kimliğe sahip olması, Filimon'un buna göre yanıt vermesini ve farklı bir ilişki olarak ele almasını gerektirir. Pavlus, Filimon'u diğer kardeşleriyle sevgi dolu paydaşlığından ötürü över. Şimdi bunu Onesimus'a da göstermesini istemektedir (15-20).

Filimon'un bu taleplerden dahasını yerine getirebileceğine güveni vardır (21, 22). **■**

Sonnotlar

¹ S. Scott Bartchy, “Slavery (Greco Roman),” *The Anchor Bible Dictionary*, (New York: Doubleday, 1992), s. 66.

² Aynı yazıda. Bazıları, kanıtın açık olmadığını ifade ederek, azat etme konusundan emin değildir. 30 yaşında azat edilmemiş olsa bile, ihtimalin söz konusu olduğu görülmektedir. Pavlus'un Filimon'dan talebi bu ihtimalle uyum içinde olacaktır. A. A. Rupprecht, “Slave, Slavery,” *The Dictionary of Paul and His Letters* (Downers Grove: InterVarsity, 1993), s. 881-883.

³ Bartchy, “Slavery,” s. 69.

Zayıflar ve İsa Mesih

Y Noyan Öçal

Sakramentler Hristiyan iman yaşamını anlamlı kılan tapınma ritüelleridir. Her ne kadar mezhepten mezhebe sayıları değişse de, kendisinin Hristiyan olduğunu söyleyen her kişinin iman yaşamında önemli bir yer alır. İnsanın bu dünyadayken hem ölümlü beden içinde hem de Kutsal Ruh'un tapınağı olması resmi bir sır (sakrament) olarak kabul edilmese de gizemli bir durumdur. Bu durumu gizemli kılan unsur, Kutsal Ruh'un "zayıflıklar" taşıyan bir beden içinde yer almasıdır. Bir başka değişle, insan bedeni zayıf günahlı haliyle Kutsal Ruh'un ikametgâhı nasıl olabilir? Bu makalenin ele alacağı asıl düşünce, İsa Mesih imanlısının düşüncelerinin ve gözlerinin odaklanması gereken yerdir. İsa Mesih imanlısı insan olarak yaratılan ve bunun sonucu olarak zayıflıklara mahkûm bir varlık mı, yoksa mevcut bedeniyle Rab İsa'ya iman etmiş ve Kutsal Ruh'u almış bir tapınak mı? Bu sorunun cevabı ve odaklanmamız gereken yer iman hayatımızı derinden etkileyecektir.

Rab (Pavlus), 2. Korintliler 4:7'de, "Üstün gücün bizden değil, Tanrı'dan kaynaklandığını bilinsin diye bu hazineye toprak kaplar içinde sahibiz" diyerek insan bedenini kırılğan bir toprak kaba benzetir. Bu ayette "hazine" İsa Mesih'in kurtuluş müjdesidir ve Rab'bin yüceliği bu kurtuluş müjdesi ile açıklanır.¹ Bu hazineye "toprak kaplar içerisinde sahip oluşumuz", bu hazineye ölümlü bedenler içinde sahip olmamızdır.² Ölümlü bedenler aynı zamanda insan oluşumuzun ifadesidir ve kaçınılmaz olarak zayıflıklarımız bulunmaktadır.

"İnsanın zayıflıklara sahip olmasının insan olarak yaratılmamızın değil, günaha düşüşün sonucu olduğu söylenebilir."

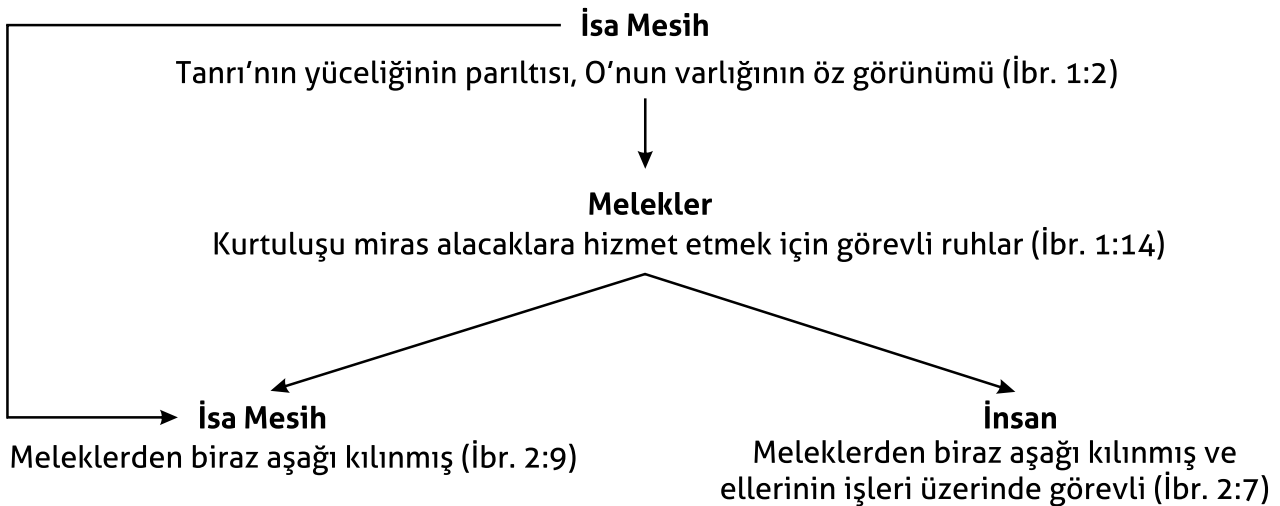
Öte yandan, insan olarak yaratıldığımızı göre zayıflıklarımızın kaçınılmaz olduğunu düşünmek mantıklı gelse de, Kutsal Kitap açısından tam olarak doğru değildir. Kutsal Kitap'ın Yaratılış bölümü bizlere bunun tam tersinin söz konusu olduğunu anlatır. Tanrı insanı, yani erkeği ve kadını kendi benzeyişinde yaratmıştır (Yar. 1:27). Tanrı'nın yaratma işini tamamladığında "yarattıkları her şeye bakarak her şeyin çok iyi olduğunu gördüğünü" (Yar. 1:31) belirtmiştir ki bu ifadeden yaratılmış insanda herhangi bir eksiklik veya düşkünlüğün söz konusu olmadığı anlıyoruz. İnsanın ilk zayıflığını, günaha düşüşlerinden sonra Tanrı'dan saklanmalarıyla görüyoruz (Yar. 3:8). Tanrı onları aramadan önce Adem ile Havva çıplak olduklarını anlamış ve bu onlarda utanca sebep olmuştur. Utançlarını incir yaprağıyla örtme ve Tanrı'dan saklanma gereği hissetmişlerdir (Yar. 3:10). Adem ile Havva'nın günaha düşüşü tüm insanlığı, hatta doğayı bile etkilemiş, toprak da bu günah sebebiyle lanetlenmiştir (Yar. 3:17). Tüm insanlık düşkün ve zayıf bir hal almıştır (1Ko. 15:43). Sonuç olarak, insanın zayıflıklara sahip olmasının insan olarak yaratılmamızın değil, günaha düşüşün sonucu olduğu söylenebilir.

Günaha düşüşün sonucunda zayıflıklarla kuşatılmak, zamanla kendimizin de kanıksadığı bir tutsaklık olan günaha tutsaklığa da sebep olmuştur. Pavlus bu durumu, iç varlığında Tanrı'nın yasasından zevk alırken beden üyelerinde başka bir yasaya tutsak olmak, olarak açıklamıştır ve bu durumun onda yarattığı çaresizliği bir soruyla ifade etmiştir: "Ne zavallı bir insanım!"

Ölüme götüren bu bedenden beni kim kurtaracak?" (Rom. 7:24) Bu çağın imanlıları olarak Pavlus ile aynı bedene sahip olduğumuz için aslında aynı durum ile karşı karşıyayız. Bizler insan bedeninin zayıflıkları sebebiyle mi günah işliyoruz, yoksa günah işlemek mi bizleri zayıf kılıyor? Pavlus'un sorduğu gibi, "bizleri ölüme götüren bu bedenden kim kurtaracak?"

Beden Alan İsa

İbranilerin ilk dört bölümü İsa Mesih'in neden insan bedeni aldığını bizlere açıklar. İsa Mesih'in ve insanlığın Rab'bin planındaki işlevleri, İbraniler birinci bölümde, denizde yönümüzü bulmaya yarayan bir kerteriz gibi meleklerle kıyaslanarak anlatılmıştır. "Oğul, Tanrı'nın yüceliğinin parıltısı, O'nun varlığının öz görünümüdür. Günahlardan arınmayı sağlamış ve Tanrı'nın sağında oturmuştur. Böylelikle meleklerden üstün bir ada sahiptir ve onlardan üstündür" (İbr. 1:3-4). "Melekler ise kurtuluşu miras alacaklara hizmet etmek için görevli ruhlardır" (İbr. 1:14). İnsan, "meleklerden biraz aşağı kılınmış ve Tanrı'nın ellerinin yapıtları üzerinde görevli" (İbr. 2:7) olarak tanımlanmıştır. Rab İsa Mesih'in insanla özdeşleşmesi de, "meleklerden biraz aşağı kılınmış" ifadesiyle ortaya konmuştur. Bu İsa Mesih'in "kul özünü alarak insan benzeyişinde doğuşunun ve yüceliğini bir yana bırakmasının" (Flp. 2:7-8) diğer ifadesidir.

İsa Mesih'in meleklerden biraz aşağı kılınarak insan yapısını almasının (İbr. 2:14) iki temel nedeni İbraniler mektubunun 2. ve 4. bölümlerinde açıklanmıştır. Bunlardan birincisi, ölüm korkusu yüzünden yaşamı boyunca tutsak olan insanın özgür kılınmasıdır (İbr. 2:15). Mezmur yazarı bu tutsaklığın yarattığı hissi Mezmur 55:4'te, "Yüreğim sızlıyor içimde, ölüm dehşeti çöktü üzerime" diyerek anlatmıştır. Buradaki ölüm korkusu, bir yaratıcıya inancı olanların beklediği yargılanma kaygısı anlamında tutsaklık içerir. Calvin bu ayet hakkında, "Burada ölüm korkusu sadece ruhun vücuttan ayrılması anlamına gelmez. Ölüm korkusu bizlere, Tanrı'nın önünde suçlu olduğumuzu ve bir gün Tanrı'nın öfkesi ve yargısı ile karşılaşacağımızı hatırlatır, sonuç olarak bizleri sonsuz bir gazabın beklediğinin korkusudur," demiştir.³ İsa Mesih'e Rab ve kurtarıcı olarak iman etmiş olanlar için ölüm korkusundan özgür kılınmak, İsa Mesih'in hem dirilişi hem de ikinci gelişiyi almalıdır. İsa Mesih'in özellikle ikinci geliş ve Mesih'e ait olanların göksel bedenleri ile dirilişiyle son düşman öldürülerek İsa Mesih'in ayakları altına serilecektir. Böylelikle Yeşaya 25:8'den alıntılanan 1. Korintliler 15:55'teki peygamberlik sözü yerine gelecektir:

*Ey ölüm, zaferin nerede?
Ey ölüm, dikenin nerede?*

İsa Mesih'in çarmıha gerilmesi ve üç gün sonra dirilişi bizleri yine ölüm korkusundan özgür kılmıştır, çünkü "O'na iman eden ölse de yaşayacaktır" (Yu. 11:25) ve "İsa Mesih'e ait olanlara hiçbir mahkûmiyet yoktur" (Rom. 8:1).

İsa Mesih'in insan yapısını almasının diğer sebebi, günaha düşüşün sonucunda ortaya çıkan insan zayıflığını tecrübe etmektir. "Çünkü başkâhinimiz zayıflıklarımızda bizlere yakınlık duymayan biri değildir" (İbr. 4:15).⁴ Buradaki "yakınlık duymak" ifadesi Grekçede, "bizlerle birlikte acı çeken" anlamına gelir. İsa Mesih insan bedeni olarak, denenmeler sırasında insan bedeninin nasıl zayıflık gösterdiğini tecrübe etmiş, "her açıdan denenmiş ama günah işlememiştir" (İbr. 4:15). Bundan ötürü, denenen ve acı çeken bir başkâhin olan İsa Mesih denenenlere yardım edebilir (İbr. 2:18).

Gözümüzü İsa Mesih'e Dikmek

Tanrı'nın öz görünümü olduğu halde meleklerden biraz daha aşağı kılınarak kul özünü almaya razı olan İsa Mesih'in, böylelikle insan bedeninin tüm zayıflıklarını tecrübe ettiğini söyledik. İnsan bedeninin tüm zayıflıklarıyla yaşamını sürdürürken günah işlemeyerek kendisine Rab ve kurtarıcısı olarak iman edenlerin ilk ve tek günahsız insan örneği olmuştur. Bu yüzden İbraniler mektubunun yazarı bizlere, "açıkça benimsediğimiz inancın elçisi ve başkâhini İsa'ya" odaklanmamızı söyler (İbr.3:1). Bunun neden önemli olduğunu İsa Mesih'i Musa ile karşılaştırarak açıklar. Musa "Tanrı'nın bütün evinde sadık kalmıştır" (İbr. 3:2). Buradaki "Tanrı'nın bütün evinde" ifadesinin anlamı, İsrail halkının idaresinde ve Buluşma Çadırı'nda çalışacak Levililerin görevlendirilmesinde Musa'nın yetkili ve sadık olduğudur. Oysa İsa Mesih Tanrı'nın "oğlu olarak evin üzerinde yetkili ve sadıktır" (İbr. 3:6). İbraniler mektubunun genel amacı, imanları uğruna zulüm gören topluluğu cesaretlendirerek imanlarını sürdürmeleri (İbr. 11), bunları yaşarken ayakta kalmaları (İbr. 12) ve Rab'be ve birbirlerine duydukları sevgiyi göstermeye devam etmeleri için onları teşvik etmektir.⁵ Rab'be imanlarının zulüm ve baskı altındayken diri kalmasına yönelten temel teşvik, cesur olmaları ve gevşemeden umutlarına sınımsız tutunmaları gerektiğini hatırlatmaktır. Bu cesareti ve övündükleri umudu sona dek sürdürürlerse İsa Mesih'in onların üzerinde egemen olacağı eve kendileri de dahil olacaktır (İbr. 3:6).

"Denenen ve acı çeken bir başkâhin olan İsa Mesih denenenlere yardım edebilir."

Bu iki önemli nokta, İsrail ulusundan olmayan biz İsa Mesih imanlıları için de büyük öneme sahiptir. İlk olarak, bizim de "dikkatimizi açıkça benimsediğimiz inancın elçisi ve başkâhini İsa'ya çevirmemiz gerekir" (İbr. 3:1). İbraniler yazarı bu uyarıyı, "Gözümüzü imanımızın öncüsü ve tamamlayıcısı İsa'ya dikelim" (İbr. 12:2) diyerek yineler. Bizler Kutsal Kitap'ta anlatılanları kendi hayatımız için de dersler çıkarmak üzere okuruz, ancak bu esnada gözlerimizi İsa Mesih'ten uzaklaştırıp onlara çevirmememiz gerekir. Özellikle zayıflıklarımız konusunda iman atalarından ziyade İsa Mesih'i örnek almalı ve gözlerimizi O'na dikmeliyiz. Musa diğer peygamberlerden farklı olarak Tanrı'nın kendisiyle yüz yüze konuştuğu iman atamızdır, ancak Rab'bi hoşnut etmeyen bir tutumla kayadan su çıkardığı için vaat edilmiş topraklara girememiştir. Davut, Rab'bin sadık bir kulu olmasına rağmen içindeki şehvete yenilerek ağır bedeller ödemiştir. Ancak bizim, Musa'nın veya Davut'un veya günah işlemiş birçok iman atasının gösterdiği zayıflıkları kendi günahlılığımızın gerekçesi olarak sunmaktan

kaçınan bir yürek tutumu benimsememiz gerekir. Bizlerin iman hayatımızda sergilememiz gereken tavır kötüyü değil, iyi örnek almak (3Yu. 11) olmalı. Eski Antlaşma döneminde iman atalarının ve peygamberlerin işlediği günahlar, peygamberler bile günah işlediğine göre bizim de işlememizin çok doğal olduğu fikrine yol açmamalı. Günaha düşüş hikâyelerini böyle yorumlamak ve iman yaşamımıza böyle uygulamak, günaha karşı verdiğimiz mücadelede ve kutsallaşma sürecinde motivasyonumuzu kıracaktır. Şunu aklımızdan çıkartmayalım: Eski Antlaşma'daki günaha düşüş hikâyeleri, bizim de günah işleyebileceğimize dair bizi cesaretlendirmeyi değil, ibret almamızı ve onların düştükleri hatalara düşmememizi, onların işlediği günahları işlemememizi sağlamak için anlatılmıştır. Günahın beraberinde ne denli büyük yıkım ve ölüm getirdiği, Davut'un çocuğunu kaybettiğinde sarf ettiği sözlerle aklımızda yer etmelidir: "Ben onun yanına gideceğim ama o bana geri dönmeyecek" (2Sa. 12:23).

İbraniler 11. bölümde yazar o dönem yaşayan imanlıları teşvik etmek amacıyla iman atalarının imanları uğruna gösterdikleri mücadeleyi hatırlatır. İman atalarının yanı sıra Rab'be imanlarında sadık kalmış ancak isimleri iman atalar arasında anılmayan kişiler de bu listede yer alır. İmanları sebebiyle zulüm gören bu insanlar kamçılanmış, zincire vurulmuş, taşlanmış, birçok işkenceye maruz kalmış ve evsiz bırakılmışlardı (İbr. 11:36-39). İman atalarıyla birlikte tüm bu imanlılar, imanları sebebiyle Tanrı'nın beğenisini kazanmışlardı, ancak vaat edilenlere ulaşamamışlardı (İbr. 11:39). Vaat edilenlere kavuşamamışlardı, çünkü tek başlarına değil Mesih'in işiyle yetkinliğe ulaşmanın mümkün olmasıydı.⁶ Bizler de bugün aynı vaade

dayanarak ve gerçekleşmesini bekleyerek sonuna kadar dayanmalı ve gözlerimizi kurtarıcımız İsa Mesih'e dikmeliyiz.

"Eski Antlaşma'daki günaha düşüş hikâyeleri ibret almamızı ve onların düştükleri hatalara düşmememizi, onların işlediği günahları işlemememizi sağlamak için anlatılmıştır."

Sonuç

Çocukluğumuzdan kalan kötü hatıralar, üzüntüler, hayal kırıklıklarımız, kötü alışkanlıklarımız, bedensel zayıflıklarımız; hepsi bizleri oluşturur, çünkü iyisiyle kötüsüyle onlar bizim bireysel tarihimizdir. Hatta bazıları bizi olumlu yönde geliştirmişlerdir de. Ancak İsa Mesih'e iman ettikten

sonra fark ederiz ki bunlar bize olumlu yönde etki etmekten çok yıkıcı etkiye sahip olmuşlardır. Sırtımızda bir hamal küfesi taşır gibi geçmişin acılarını taşımak bizim Mesih'teki esenliğimizi çalar. Öyleyse bu küfeyi taşımayı bırakmalıyız. İsa Mesih'in bizi ilk olarak nasıl çağırdığını hatırlamalıyız: "Ey bütün yorgunlar ve yükü ağır olanlar! Bana gelin, ben size rahat veririm" (Mat. 11:28).

Bu yükler bizim zayıflıkları değil, suçsuz olsak da günahın bizde yarattığı ve bizi maruz bıraktığı haksızlıklar ve ağır hasarlardır. Bunları Rab'be bırakmalıyız. Sinirli olmak veya öfkeli olmak, insan bedeninin olduğu haliyle kabul etmemiz gereken zayıflıklarından ve karakter özelliklerinden değildir. Çoğunlukla nedeni her şeyi kontrol etme dürtüsü ve sabırsızlıktır. İstedigimi şeyler istediğimiz gibi gitmediğinde veya kontrolümüzden çıktığında sinirli ve öfkeli oluruz. Ancak Rab bizlere Mezmur 37:5'te, "Her şeyi Rab'be bırak, O'na güven, O gerekeni yapar" der. Küfürlü ağzımız insansal bir zayıflık değildir. Pavlus 1. Timoteos 1:20'de, "Himeneos ve İskender bunlardandır. Küfür etmemeyi öğrensiler diye onları Şeytan'a teslim ettim" der.

Özet olarak kendimize hoşgörü gösterdiğimiz ve insansal zayıflık olarak nitelendirdiğimiz Rab'bi yüceltmeyen her davranışımız günahdır ve tövbe etmemizi gerektirir. Ancak bunların

Adem ve Havva'nın günaha düşüşlerinin yol açtığı zayıflıklar olduğu bir gerçektir. Bunun yanında kendi gücümüzle bu zayıflıkların üstesinden gelemeyeceğimiz de bir gerçektir. Öyleyse günaha sebebiyet veren bu zayıflıkların üstesinden nasıl geleceğiz?

a. İsa Mesih'in "bedeninin günleri"

İbraniler 5:7-10 ayetleri "Mesih'in yeryüzünde olduğu günlerde" ifadesiyle başlar. Bu ifade Kitab-ı Mukaddes çevirisinde "bedeninin günlerinde Mesih" olarak geçer. Mesih'in yeryüzünde olduğu günleri Mesih'in bu dünyada ve insan bedeninde geçirdiği günler olarak tarif eder. Bu günler aynı zamanda İsa Mesih'in insan bedeninin zayıflığını tecrübe ettiği zamanlardır (İbr. 4:15). Bu dünyadaki bedeninin günlerini, babasına feryat ve gözyaşlarıyla dua ederek geçirmiştir ve bu O'na söz dinlemeyi öğretmiştir (İbr. 5:8). Bunun sonucu olarak yektin kılınmış ve kendi sözünü dinleyen herkes için sonsuz yaşam kaynağı oluştur (İbr. 5:9). Sonuç olarak bizler İsa Mesih gibi, bu dünyada beden zayıflığıyla dua aracılığıyla mücadele edebiliriz. Rab bizlere özgürlük ruhu vermiştir ve İbraniler 12:12-13'te dendiği gibi, "sarkık ellerimizi kaldırmalı, bükük dizlerimizi doğrultmalı ve kendimize Rab'bin Krallığı'nın ardından giden düz yollar yapmalıyız".

b. İsa Mesih'in eviyiz

İbraniler mektubunun yazarı Musa ve İsa Mesih'i kıyaslarken, Musa'nın Tanrı'nın evinde sorumlu (kâhya) olduğunu, İsa Mesih'in Tanrı'nın evinden sorumlu (ev sahibi) olduğunu ifade etmişti. İsa Mesih'e iman ve umudu cesaret ve sadakatle sona dek sürdürmek bizleri O'nun evi yapacaktır (İbr. 3:1-6). İsa Mesih, O'na imanımız aracılığıyla bedenlerimizi kendi evi kılınmıştır ve bu ev üzerinde yetkilidir. Bedenlerimiz üzerinde, iman ettiğimizde bizlere verilmiş olan Kutsal Ruh aracılığıyla, yetkilidir. Pavlus Korintlilere birinci mektubunda bedenlerimizin Tanrı'dan aldığımız ve içinde Kutsal Ruh'u barındıran bir tapınak olduğunu ifade etmiştir (1Ko. 6:19). Romalılara mektubunda beden güçsüz, zayıf olduğu durumlarda Kutsal Ruh'un bize yardım ettiğinden bahseder. Ayetin devamında, ne için dua edeceğimizi bilemediğimiz bu zayıflık anlarında, Ruh'un sözle anlatılmaz iniltilelerle bizler için aracılık ettiğini (Rom. 8:26) ifade etmiştir. Sonuç olarak İsa Mesih bu beden üzerinde egemen olduğundan bu beden zayıflıklarına seyirci kalmaz. Zayıflık anlarında dua edemeyecek durumda olsak bile Ruhu aracılığıyla bizler için dua eder ve günaha karşı verdiğimiz mücadelede bizim yanımızda yer alır.

c. Gözlerimizi görülmeyenlere çevirmek

Her gün aynaya baktığımızda, yaşamımızın belirli bir dönemine kadar büyüyen, gelişen, güzelleşen biri görürüz. Belirli bir yaştan sonra ise her gün aynaya baktığımızda her geçen yıl yaş alan, yani yaşlanan biri görürüz. Pavlus bu durumu "dış varlığımız harap oluyorsa da" diyerek ifade etmiştir (2Ko. 4:16). Günümüzde dış varlığın harap oluşunu belirli oranda yavaşlatabilsek de durduramıyoruz. İç varlığın yaşlanmasını da durdurmanın yolu yoktur ve kişi aksi bir insansa yıldan yıla daha aksi olmaya, öfkeli bir insansa daha öfkeli biri olmaya devam eder. Ancak Pavlus az önceki sözlerinin devamında "iç varlığımızın günden güne yenilediğinden" diye bunun mümkün olduğuna vurgu yapar (2Ko. 4:16). Bu sadece kendisi bizzat yaşam olan İsa Mesih'e Rab ve kurtarıcı olarak iman eden için mümkündür.

Yaşamımız boyunca imanımızdan veya şimdilik Şeytan'ın egemenliğinde olan bu dünyada yaşıyor olmamızdan doğan "hafif" sıkıntılar bizlere sonsuz bir yücelik kazandırmaktadır (2Ko. 4:17). İç varlığımızı yenileme fırsatı sağlayan sıkıntılarımızdır, çünkü sıkıntılar kendi

gücümüzle değil Rab'bin gücüyle çözülür ve Rab bizlere, "Lütfum sana yeter. Çünkü gücüm, güçsüzlükte tamamlanır" der (2Ko. 12:9). Buna iman etmek için, "gözlerimizi görünen şeylere değil, görünmeyenlere çevirmemiz gerekir" (2Ko. 4:18). Bakmamız gereken Musa, İbrahim veya diğer iman ataları değil, İsa Mesih'in kendisidir. Bu sebeple İbraniler mektubunun yazarı gözlerimizi İsa Mesih'e dikmemiz konusunu bizlere önemle hatırlatır. Her konuda denenmiş ama günah işlememiş bir Rabbimiz var ve umudumuz O'ndadır. Bizde başladığı işi bitirecek yine İsa Mesih'in kendisidir. Bu yüzden imanımız sona dek İsa Mesih'te ve şimdilik gözlerimizle göremediğimiz umutta olmalıdır. Filipililer 1:6'da, "Sizde iyi bir işe başlamış olan Tanrı'nın bunu Mesih İsa'nın gününe dek tamamlayacağına güvenim var" dediği gibi, gözlerimiz İsa Mesih'in kendisinde ve gününde olsun. Kendi günahlılığımıza, zayıflık olarak kabul ederek günahlarımıza teslim olmayalım. İsa Mesih bizlerde yaşayarak değişimi başlattı, kendi gününe dek bu değişimi tamamlayacaktır. Cesaretimizi ve övündüğümüz umudu gevşemeden sürdürmeliyiz (İbr. 3:6). Bu umut bizlere Yeşaya peygamberin şu sözlerini hatırlatır:

Gençler bile yorulup zayıf düşer, yiğitler tökezleyip düşerler. RAB'be umut bağlayanlarsa taze güce kavuşur, kanat açıp yükselirler kartallar gibi. Koşar ama zayıf düşmez, yürür ama yorulmazlar. (Yşa. 40:30-31)

Günaha ve zayıflıklarımıza karşı verdiğimiz mücadelede ihtiyacımız olan güç, Rab'be bağladığımız umuttur.

Baba, Oğul ve Kutsal Ruh'un adıyla, amin.

Sonnotlar

- ¹ David Guzik, "2 Corinthians 4 – Our Light Affliction", *Enduring Word Bible Commentary* < <https://enduringword.com/bible-commentary/2-corinthians-4/> > (17.08.2019 tarihinde erişildi).
- ² Jean Calvin, "Calvin's Commentaries > 2 Corinthians 4", *Biblehub* < https://biblehub.com/commentaries/calvin/2_corinthians/4.htm > (17.08.2019 tarihinde erişildi).
- ³ Jean Calvin, "Calvin's Commentaries > Hebrews 2", *Biblehub* < <https://biblehub.com/commentaries/calvin/hebrews/2.htm> > (17.08.2019 tarihinde erişildi).
- ⁴ David Guzik, "Hebrews 4 – Entering Into His Rest", *Enduring Word Bible Commentary* < <https://enduringword.com/bible-commentary/hebrews-4/> > (17.08.2019 tarihinde erişildi).
- ⁵ "Hebrews", *Understand Christianity.com* < <https://www.understandchristianity.com/bible/hebrews/> > (17.08.2019 tarihinde erişildi).
- ⁶ David Guzik, "Hebrews 1 – Examples of Faith to Help the Discouraged", *Enduring Word Bible Commentary* < <https://enduringword.com/bible-commentary/hebrews-11/> > (17.08.2019 tarihinde erişildi).

**"Karakter belki mühim anlarda sergilenir
ama önemsiz anlarda oluşur."**

Phillips Brooks

Genç Hizmetkârlara Tavsiye

Y Warren Wiersbe

Y.M.

Warren Wiersbe Amerikalı bir Kutsal Kitap öğretmeniydi ve 150'den çok kitabın yazarıydı.¹ Oğlu pastör olduğunda Wiersbe kendi hizmetine rehberlik eden ilkeleri ona aktarmak istedi. Aşağıda oğluyla paylaştıklarından vurgulamaları alıntıladık.

Karakter ve Bütünlük

Karaktere önem vermemek, hizmetin asli dayanağını terk etmektir. Tanrı'nın hizmetkârlarını uzun süreyle hazırlamasının nedeni budur. Yusuf'u Mısır'da yönetimdeki ikinci isim olmaya hazırlaması on üç yıl aldı. Musa'yı hazırlamaya seksen yıl harcadı. Eğitimli Tarsuslu Saul bile Tanrı onu Elçi Pavlus olarak tayin etmeden önce eğitimini tamamlamasının ardından Arabistan'da üç yıl çalışmak zorunda kaldı. Büyük Hristiyan erkek ve kadınların biyografileri ve otobiyografileri, Tanrı'nın bu hizmetkârlarında önce Hristiyan karakterini geliştirdiğini, daha sonra onlar aracılığıyla hizmeti geliştirdiğini bize gösteriyor.

Karakter yoksa hizmet yalnızca dini bir aktivitedir, hatta daha kötüsü, dini bir iştir. Ferisiler kendi yaptıklarını hizmet olarak adlandırıyor ama İsa ikiyüzlülük olarak tanımlıyordu. Ferisilerin karakterden çok ünle ilgilendiğini, Tanrı'nın övgüsünden çok insanların övgülerinin onları ilgilendirdiğini biliyordu.

Hizmetkârlık

Günümüzde toplumlar bir insanın değerini onun için çalışan insanların sayısı ile değerlendirir. İsa ise bunu tersine çevirdi: "Birinci olmak isteyen en sonuncu olsun, herkesin hizmetkârı olsun." (Mar. 9:35). O halde hizmetteki büyük soru şu olmalıdır: "Kaç kişi için çalışıyorsun?"

Ancak Mesih'in hizmetkârları, topluluğun tembel üyeleri adına angarya işleri yüklenenler de olmaları anlamına gelmez.

Sevgi

Hizmet, kazançla motive edilemeyecek kadar kutsal ve görev bilinciyle motive edilemeyecek kadar zordur. Ancak sevgi bizi ayakta tutabilir.

Yalnızca sevgi bir hizmetkârın başkalarını ilk sıraya koymasını sağlar. Yalnızca sevgi bir hizmetkârı halkını sömürmekten ve kendi amaçları için kullanmaktan alıkoyar. Yalnızca sevgi önderin diktatör olmasını engeller. Görev sevgiyle birleşince haz olur.

Sevgi olmaksızın, armağanlar ve yetenekler hizmete engeldir. Araç değil, silah olurlar. Hizmetkârı yüceltirler; kilisenin ahlak düzeyini yükseltmezler.

John Henry Jowett bunu mükemmel dille belirtmiştir: "Hiçbir şeye mal olmayan hizmet, hiçbir şey elde edemez."

Otoriteye İtaat

Bizler önce hizmetkârız, sonra yöneticileriz. Yetki altında olmayan hiç kimsenin, yetkiyi kullanma hakkı yoktur. Gücümüzü göstererek asla hizmet edemeyiz; yalnızca kendimizi alçaltarak hizmet edebiliriz.

Ama itaat etme boyun eğdirme değildir. Boyun eğdirme insanı bir şeye dönüştürür, bireyselliği ve tüm özgürlüğü ortadan kaldırır. İtaat ise insanı daha çok Tanrı'nın ondan olmasını istediği hale getirir; bireyselliği sağlar; Tanrı'nın hizmeti ve yaşamı için istediği her şeyi başarma özgürlüğü verir ona. Boyun eğdirme zayıflıktır; olgunluktan korkanların sığınağıdır. İtaat kudrettir; gerçek olgunluk ve hizmete doğru ilk adımdır.

Eğer Mesih'e itaat edersek, başkalarına itaat etmekten korkmamıza asla gerek kalmaz, çünkü hizmetin yetkisi itaat etmektir.

Tanrı'nın Yüceliği

Tanrı günahkârları, her ne kadar bereketin faydalarından biri bu olsa da, mutlu etme amaçlı kurtarmaz; onlarda ebediyen yücelsin diye kurtarır onları.

Tanrı'nın yücelik kazandıran ve başkaları övülürken haset duymayan hizmetkârı için yapamayacağı hiçbir şey yoktur. Tanrı'nın yüceliği uğruna yaşayan hizmetkârın elinde evrenin tüm yetkisi ve gücü vardır. Tüm yaratılış "Tanrı'nın yüceliğini ilan etmek" için onunla birlikte çalışır. Övgü bu hizmetkârın sevinç kaynağı değildir, eleştiri onu yıldırılmaz. Aynı sevinç ve beceriyle ekmek ve balık da dağıtabilir, ayak da yıkayabilir.

Tanrı yüceltildiği sürece, anlamadığı zor koşulları kabul edebilir. Kabul etmekten dahasını bile yapabilir, Pavlus gibi, Tanrı'nın yüceliği için zorluklarla övünebilir (2Ko. 12:7-10).

Tanrı'nın Sözü ve Dua

Tanrı'nın Sözü'nü bilmeyen hizmetkâr, çağrısında başarısız kalır. Pavlus, elçisel mektuplarında, sık sık Tanrı'nın Sözü'nden, öğretişten ve doktrinden bahseder. Hizmetkârın niteliklerinden biri öğretme yetisidir (1Ti. 3:2) ve öğrenme yetisini de içerir. Matthew Henry'nin *Commentary* kitabında dediği gibi, "Derinlemesine çalışın; özellikle çalışmanızı Kutsal Kitap üzerinde yapın. Bundan daha çok geliştirmek istediğim başka bir bilgi yok. İnsanlar kitaplarla bilgelik kazanır; ama Tanrı'yla ilgili bilgelik Tanrı'nın kitabından elde edilmelidir ve bu da onu çalışma elde edilir. Çoğu insan kitabı yüzeysel olarak çalışır, bir oradan bir buradan çiçek toplar. Çok azı derinliklerini çalışır."

Tanrı'nın Sözü üzerinde çalışamayacak veya dua edemeyecek kadar meşgul bir hizmetkâr basitçe fazla meşgul bir hizmetkârdır. Kendi gözünde ve arkadaşlarının gözünde başarılı olabilir; ama Tanrı'nın gözünde başarısızdır ve bir gün bunu herkes öğrenecek. Tanrı yöntemleri değil, Sözü'nü kutsamayı ve duaya karşılık vermeyi vaat etmiştir.

Hizmetin Ödülleri

Baştan uyarayım: Sadık hizmetin ödülü, daha çok hizmettir! "Sen küçük işlerde güvenilir olduğunu gösterdin, ben de seni büyük işlerin başına geçireceğim" (Mat. 25:21). Bu bizim

değindiğimiz noktayı örneklendirir: Hizmette sadakat kişinin kapasitesini artırır. Hizmetin ayrıcalığı gelişmektir.

Aynı zamanda sadık bir hizmetin gelişmeye giden yolunun nasıl olduğunu açıklar. Sadece dini aktiviteden ibaret işler insanı yıkar, gerçek hizmetse geliştirir, yetenekleri artırır ve karakteri zenginleştirir. Salome iki oğlu için yücelik tahtını kestirmeden giderek elde etmek istedi ama İsa onun bu isteğini yerine getirmeyi reddetti. Tanrı'nın Krallığı'ndaki tahtlar kendilerini hazırlayanlar için hazırlanmaktadır. Sadık hizmetkâr, bir gün Rab'bin şunu söylediğini işitecek: "Arkadaşım, daha öne buyurmaz mısınız?" (Luk. 14:10).

Ruh'un Etkisi

Eğitime, yeteneklere ve deneyime bağımlı olmaya fazlaca meyilliyiz. Bunların olması iyi elbette ve bunlardan yoksun hizmetkâr acınası haldedir ama Ruh'un gücü olmaksızın bunlar Tanrı'nın işini gerçekleştirmeye pek yaramazlar. Toplulukça yöntemini destekleyen teolog R. W. Dale, bir keresinde D. L. Moody'e vaazını dinledikten sonra şöyle demiştir: "Bu Tanrı'nın işi olmalı, çünkü burada gerçekleştirenler ile senin aranda bir bağlantı olmadığını çok açık görebiliyorum." Moody'nin yürekten "Amin!" dediğinden eminim. Moody Ruh'la dolmuştu ve Tanrı onun yaşamı aracılığıyla çalışıyordu.

Kutsal Ruh keyfi değildir, zorunluluktur. Benzetmesinde İsa, Ruh'u ıstakoz ve havyarla değil, balık ve yumurtayla ilişkilendirdi (Luk. 11:11-12). Ruh'a ihtiyaç duyduğunu bilen ve bunu kabul eden hizmetkâr, ruhsal güce ve kutsal karaktere doğru ilk adımı atmış demektir.

Örnek Aldığımız İsa

Hizmet üzerine en iyi çalışma kitabı, dört müjde'dir. Bu kitaplarda, İsa'nın hizmetin anlamına kendi yaptıklarıyla örnek oluşturduğunu görürüz. Bir hizmetkâr olarak geldi, Baba'nın isteğine itaat etti, gösterdiği itaat O'nu çarmıha bile götürdü.

Her açıdan İsa Mesih hizmetimiz için bize örnektir. Yetkisi itaatten gelmiştir. Tek amacı, Baba'yı hoşnut etmek ve O'nu yüceltmek olmuştur. Tanrı'nın Sözü'nü kullanarak ve dua ederek, Ruh'un gücüyle hizmet etmiştir. Tuhaf görünebilir ama Rabbimiz hizmetinden fayda da görmüştür, "çektığı acılarla söz dinlemeyi öğrenmiştir" (İbr. 5:8) ve Savunucumuz ve Başkahinimiz olarak göksel hizmetini gerçekleştirmek üzere donanmıştır. **E**

Kaynak: "Principles are the Bottom Line", *Christianity Today* (1980) < <https://www.christianitytoday.com/pastors/1980/winter/warren-wiersbe-advice-to-new-pastors.html> > (18.12.2019 tarihinde erişildi). İzin ile kullanıldı.

Sonnotlar

¹Justin Taylor, "Warren Wiersbe (1929-2019)", *The Gospel Coalition* (03.05.2019) < <https://www.thegospelcoalition.org/blogs/justin-taylor/warren-wiersbe-1929-2019/> > (18.12.2019 tarihinde erişildi).

Kutsal Kitap'a Dayalı Vaaz Vermenin Yedi Ana Unsuru

Y Trent Senske ve Bob Thune

Y.M.

Kendimize şu soruyu sorduk: "Genç vaizlerimizin vaaz vermek üzerine yararlı bir sürü kitap okumasını sağlayabilseydik, hangi kitapları verirdik?" Sonrasında her kitabın bu alandaki önemli katkısını bir sayfa veya daha az olacak şekilde ayrıştırmaya giriştik. Sonuçta bu paket ortaya çıktı. Daha iyi, daha etkili, daha Müjde odaklı vaazlar vermenize yardımcı olacak yedi esas kavramı özetlemiş olduk. Bu belgeyi nasıl kullanabilirsiniz? Aslında size bağlı. Bizler bunu hazırlarken "araştırma özeti/yaratıcı taslak" birleşimi gibi bir işlev görebileceğini düşündük. Bu fikirleri sık sık gözden geçirin. Vaaz hazırlıklarınıza dahil etmeye çalışın. Vaaz hazırlamaya başladığınızda bu kavramların her birini uygulamaya çalışın.

1. Anafikri Saptayın

(Haddon Robinson'ın görüşü)

Tüm vaazların *tek* anafikri olmalı. Vaiz vaazında birçok şeyden söz edebilir ama vaazın ilettiği ana konu tek olmalı. Bu nedenle metin üzerine yaptığınız çalışma, her seferinde, bir konu/özne ile bir tamamlayıcı unsurun birleşiminden verimli bir beyana indirgenmelidir. **Anafikir**, bu iki unsurdan oluşur. Konu şu soruyu yanıtlamalı: Bahsettiğim şey ne? Tamamlayıcı unsur şu soruyu yanıtlamalı: Bahsettiğim şey hakkında neler anlatıyorum?

2. Günaha Düşmüş Durumuza Odaklanmaya Özen Gösterin

(Bryan Chapell'ın görüşü)

Günaha Düşmüş Durumuza Odaklanma noktasını belirlemek, vaazların bireyi kurtarma amacını taşıdığına belirgin göstergesidir. Günaha düşmüş durumuza odaklanmak, metnin yazıldığı tarihte hitap ettiği kişiler ile şimdi bunları dinleyenlerin ortak insani durumudur. Günaha düşmüş durumuza odaklanma noktanın açıkça anlaşılır olması vaazın kurtuluşa ihtiyacımızı *kesin bir dille* ortaya koymasını sağlar; böylece vaiz tüm mesajı Mesih'in bu ihtiyacı nasıl karşıladığını anlatmak üzere düzenleyebilir.

3. İnsanlarda O An Değişim Yaratmayı Amaçlayın

(Tim Keller'ın görüşü)

Değişimin tek anahtarı vardır: Mesih'i vaaz etmek. Keller, gerçek vaazın Mesih'ten bahsetmekle kalmayıp O'nu "göstermek", O'nun büyüklüğünü "gözler önüne sermek" ve yalnızca İsa'nın övülmeye ve tapınılmaya layık olduğunu açıklamak olduğunu söyler. Böylece, dinleyiciler huşu ve hayranlıkla Mesih'in büyüklüğünü deneyimler ve "anında, o yerde değişirler." Vaaz vermek, dinleyici üzerinde etki yaratmayı hedeflemeli. Dinleyicinin ilgisini

çekmeli ve hayal gücünü cezbetmeli; ilgi uyandırmalı ve yüreğe nüfuz etmeli. Yüreğin güvenini ve sevgisini kazanan her şey insanın duygularını ve davranışlarını da denetler.

4. Köprüler Kurun

(John Stott'un görüşü)

Vaizin esas görevi **Köprü Kurmaktır**. Köprü iki yer arasındaki iletişim yoludur, o olmaksızın birbirlerinden kopuk ve ayırdırlar. Vaiz, Kutsal Kitap'a dayalı bir dünya ile postmodern dünya arasında köprü kurmalı. Vaaz vermek yalnızca açıklama değil, aynı zamanda iletişimdir de; metnin sadece yorumlanması değil, Tanrı tarafından verilen bir mesajı duyması gereken canlı insanlara aktarmaktır. Kutsal Kitap ile günümüz kültür bağlamı arasında bir uçurum vardır, vaiz bu uçurumu kapatmalıdır.

5. Kutsal Kitap'a Dayalı Teolojiyi Anımsayın

(Graeme Goldsworthy'nin görüşü)

Goldsworthy vaizlere, Tanrı'nın Krallığı'nın Kutsal Yazıların birleştirici teması olduğunu anımsatır. Krallık'ı Tanrı, Halk, Yer şemasıyla tanımlar: (1) Rab olarak Tanrı'dır, (2) O'nun önünde istekli ve seven tebaa olarak duran Halk'tır, (3) kendileri için yaratılmış Yer'de yaşarlar. Bu nedenle Müjde'yi vaaz edenler, her zaman metinlerini kapsayıcı Kutsal Kitap'a dayalı öykü ışığında açıklamalıdır.

6. Vaaz Vermek Aydınlatıcı ve Sıcak Olsun

(Püritenlerin görüşü)

Tarihçi Bruce Bickel'e göre, Püriten vaizlerin özen gösterdikleri noktalar aydınlık ve sıcaklıktı. Işık Tanrı'nın saf Sözü'nden kaynaklanıp dinleyenlerin yüreğinin ve canının karanlığına nüfuz edendir ve sıcaklık vaizin yüreğinin ve canının duygularından ve kaanatından gelir ve iknaya yöneltir. John Owen bir keresinde şöyle yazmıştır: "Söz Güneş gibidir... Söz'ü vaaz etmek ise Güneş'in dönüşü ve ışınları gibidir, ışığı ve sıcaklığı tüm yaratılanlar üzerine gerçekten ve etkili iletmesini sağlar."

7. Gerçekleri Vaaz Edin

(Zach Eswine'in yazılarından yararlandı)

İyi vaazlar **gerçeklikle** doğru bağlantı kurulmasına olanak tanır. Zach Eswine, vaizin ve hizmetin insanîyetini vurgular. Birçok vaizin hayatın hakiki, somut ve dünyevi boyutlarından kopma ayarısını oldukça farkındadır. Tanrı bu meselelere duyarsız değildir. Bildirdiği gerçekler, Tanrı halkının gündelik mücadelesine hitap eder. *Mücadele* ve *gerçeğin* karşı karşıya gelmesi, sağlam *bir şifayla* sonuçlanır ve sağlam şifa vaaz vermenin işidir. 📖

Kaynakça

Bickel, R Bruce. *Light and Heat: The Puritan View of the Pulpit; And, the Focus of the Gospel in Puritan Preaching* (Morgan, Pennsylvania: Soli Deo Gloria Publications, 1999).

Chapell, Bryan. *Christ-Centered Preaching: Redeeming the Expository Sermon* (Grand Rapids, Michigan: Baker Academic, 2005).

Eswine, Zack. *Preaching to a Post-Everything World: Crafting Biblical Sermons that Connect with Our Culture* (Grand Rapids, Michigan: Baker Books, 2008)

Goldsworthy, Graeme. *Preaching the Whole Bible as Christian Scripture: The Application of Biblical Theology to Expository Preaching* (Grand Rapids, Michigan: W.B. Eerdmans, 2000).

Stott, John. *Between Two Worlds: The Challenge of Preaching Today* (Grand Rapids, Michigan: Eerdmans, 1982).

Keller, Timothy. *Preaching: Communicating Faith in an Age of Skepticism* (New York: Viking, 2015).

Keller, Timothy. "Preaching to the Heart" (sesli ders). South Hamilton, MA: Gordon Conwell Theological Seminary, 2006. < <https://itunes.apple.com/us/album/preaching-to-the-heart/id498302471> > (18.05.2016 tarihinde erişildi)

Robinson, Haddon W. *Biblical Preaching: The Development and Delivery of Expository Messages* (Grand Rapids, Michigan: Baker Academic, 2014).

Kaynak: "7 Key Concepts for Biblical Preaching", *Biblical Preaching: A Coram Deo Church Resource* (Omaha, Nebraska: Coram Deo Church, 2016), s. 3-4.

< <https://static1.squarespace.com/static/562519e9e4b00a05c5d15abe/t/58f624a846c3c41a505e730d/1492526254141/Biblical+Preaching+-+7+Key+Concepts.pdf> > (22.11.2019 tarihinde erişildi). İzin ile kullanıldı.

Telif hakkı bulunmamaktadır.